

„Tėvynė” Savaitinis laikraštis

Leidžiama kas Pėntynė
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienyose Valstijose \$1.50
Kitose Viėpatystėse \$2.00
„T E V Y N Ę”
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T E V Y N Ę

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

The Lithuanian Weekly „Tėvynė”

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec’y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ę”
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 51

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y. Gruodžio (December) 22, 1922.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XIII

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Visiems SLA. Nariams, „Tėvynės” Skaityttojams, Bendradarbiams ir visiems SLA. Draugams širdingai linki.

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

Įvairios Žinios

NUŽUDĖ LENKIJOS PREZIDENTĄ.

Gruodžio 16 d. dailės parodoje, Varšavoje, artistas Nievadomski šovė tris kartus į naujajį ir pirmą Lenkijos prezidentą Gabriel Narutovič ir vietoje jį užmušė.

Nuo pat išrinkimo Narutovičiaus Lenkijos prezidentu tautiniai endekai buvo tuomi labai nepatenkinti ir kuomet naujai išrinktas prezidentas gruod. 11 priėmė priesaiką jau tuomet endekai surengė protesto demonstracijas, kurios virto į riaušias ir to pasekmėmis 4 ypatos užmušta ir viršiaus šimto sužeista. Dabar, kad endekų instigacijos užslėptus prieš pasaulio akis, artistas Nievadomskis pasakelbta nepilno proto žmogumi.

Sulig konstitucijos laikinai Lenkijos prezidento pareigas eina Seimo pirmininkas Rataj, kuris paskyrė premieri generolą Sikorskį ir pastarasis sudarė laikiną ministarių kabinetą. Sakoma, kad gruodžio 20 d. šaukiamas Seimo posėdis išrinkimui kito prezidento. Vienok tuo patim laiku yra gandy, kad gali būti paskirtas Lenkijai militaris diktatorius, kuriuomi greičiausiai busias Pilsudskis, kuris valdytų Lenkiją visiškai nesiskaitydamas su Seimu, kol Seimo partijų karštis atvėstų ir jos susitaikytų. Taipgi sakoma, kad anti-semitinis jausmas Lenkijoje labai įtemptas ir menkiausias sušukimas prieš žydus gali priversti prie žudų skerdynių. Varšavoje paskelbta karo stovis.

Narutovičius buvo vienu iš daugelio tų Lietuvos dvarponių išgamų, kurie subėgę Varšavon kalė Lietuvai vergijos pančius. Jisai yra gimęs 1865m. ir augsė Telšiuose, aukštesnį mokslą išėjęs Liepojuje ir baigęs mokslų vandeninė jėgos inžinieriaus Petrogrado Teknijos Institute ir Zurich'o Politeknikos Institute ir pastarįjame profesavęs ligi 1920 metų, kuomet buvo pakviestas į Grabskio kabinetą kaipo viešųjų darbių ministarių. Paskutiniam ministarių kabinetė jisai buvo užsienių reikalų ministarių.

MASKVOS NUSIGINKLAVIMO KONFERENCIJA SUIRO.

Pranešama iš Maskvos, kad gruodžio 13 d. Rusijos,

Lenkijos ir Pabaltijos valstybių nusiginklavimo konferencijsa siuro neprivedus prie jokios sutarties. Atsakius Rusijai pasirašyti ne puolimo sutartį kol nebus prieita prie sutarties sumažinimo ginkluotų jėgų, Lenkija, Latvija, Estija ir Suomija nubalsavo konferenciją baigti. Lietuva susilaukė nuo balsavimo šiamo klausime, o Rusija siulė, kad laikius dar vieną plenumo posėdį, kad priejus nors priakokios sutarties.

Už šitą konferencijos nepasisekimą Rusai kaltina pasienio valsties, kurios esą tik įrankiu kitų didesnių valstybių ir todėl su jomis negalima susikalbėti, o Lenkai per Paryžių kaltina Rusiją, kad ji nenorėjusi ištikrinti Lenkijos rytų sienų saugumo, atsakydama pasirašyti 5 metams nepuolimo sutartį.

IŠ ARTIMŲJŲ RYTŲ KONFERENCIJOS.

Artimųjų Rytų konferencijoje vis dar neprieita prie jokių davinių. Ligi šiol daugiausiai ginčų buvę delei turkų pasiryžimo išvartiti iš Turkijos ir jos užimtu kraštui visų svetimšalių — graikų ir armenų ir delei Mozal aliejaus šaltinių. Vienok Amerikos atstovui pareiškus griežto pasipriešimo prieš turkų pasiryžimus prieš svetimšalius, sakoma turkai nusileidę ir sutikę atiduoti Tautų Sąjungos protekėjai tautines mažumas Turkijoje. Manoma, kad greitai laiku bus prieita prie galutinės sutarties Dar danelų klausimu.

PLANAS SUTVARKYMU I EUROPOS.

Pagaliau ir Suv. Valstijų valdžia prabilo Europos sutvarkymo klausimu. Gruod. 16 d. Suv. Valst. valdžia paskelbė savo planą, kurio jil laikysis santykiuose su Europa. Tarpe kitko pareiškiama, kad Francijos reikalavimai yra neišpildomi, kad Vokietija turinti mokėti kontribucijas Santarvės valstybėms, bet ne sulig Francijos reikalavimų, o sulig savo išgalij, kad Suv. Valst. visuomet buvo ir bus priešingos naujai Francijos okupacijai Vokietijos teritorijos, kad Francija turi atsižadėti savo užmačių sunaikinime Vokietijos ekonominio gyvenimo, kad Suv. Valst. niekuomet nesus-

tiks galutinai panaikinti tarpsantarvinių skolų.

ŠIŲ METŲ DERLIAUS VERTYBĖ.

Vašingtono Agrikulturos Departamentas paskelbia, kad šių metų Suv. Valst. javų derbiaus vertybė išneša \$7,572,890,000. Arti dviem bilionais perviršija pereitų metų derlių, tačiau mažesnis, negu buvo bile vienais metais nuo 1915 metų, iškiriant 1921 metus.

KANADA GAUNA SUV. VALST. ANGLIS.

Kuomet New Yorko mieste ir visoj valstijoje ir kitose dalyse Suv. Valst. viešpatauja tokis kuro krizis, kokio ligi šiol nebuvo, tuo patim laiku Suv. Valst. iškasamos kietosios anglys milžiniška kietybė pilasi į Kanadą jau kelinta savaitė. Matyt angliakasyklų savininkai Kanadoj brangiau gauna už savo anglis. New York valstijos gubernatorius Miller ir kuro administratorius Woodin, kartu su kitais Naujosios Anglijos valstijų kuro direktoriais, pasiuntė astrų protestą federaliam autoritetam prieš šitokių kietųjų anglių gabėjimą užsienin, kuomet Suv. Valst. žmonės negali prisiršaukti kietosios anglies.

SMULKIOS ŽINUTĖS.

Darbo Sekretorius Davis pasiulė planą, kad reikalinga deputuoti visus ateivius, kurie yra priešingi organizuotai valdžiai. Taipgi rekomentuoja, kad būtų privesta mokintis pilietybės apie 7,000,000 jau naturalizuotų ateivių ir kad būtų praeižtai prisilaikoma naturalizacijos įstatymų, kad ateiviai neprirengti pilietybei negalėtų pastoti šios šalies pilieciais.

Pranešama iš Maskvos, kad beveik jau pilni daviniai rinkimų į Maskvos Sovietą žinomi, sulig kurių išrinkta 1,498 komunistai ir 110 bepartvių atstovų. Baluoti galėjo tik darbininkai ir valstybės tarnautojai. Sulig konstitucijos, pirkliai, pramonininkai ir visų rusių darbdaviai negali balsuoti.

Bavarijos valdžia pareikalavo Berlyno valdžios, kad leistų Bavarijai išsirinkti atskirą prezidentą.

Prie Humble, Texas, stoties pasazierinis traukinis užbėgo ant prekių traukinio ir to pasekmėmis yra 15 ypatų užmuštų ir 40 sužeistų.

Los Angeles, Cal., nuo lapkr. 20 d. nubausta kalėjimu 350 automobilstų už pergreitą važinėjimą.

Port Clinton, Pa., stotyje prekių traukinys užbėgo ant pasazierinio traukinio, užmušdamas dvi moteri ir kelioliką ypatų sužeisdamas.

Illinojaus valstijos Cooc apskrīčiui kainavo

\$5,000 legale procedura einant iškalektavojimui vieno cento pabaudos iš pirklio William Dunn. Tą centą teisėjas pavedė Chicagos Istoriniai Draugijai.

Liberaliai Mass. valstijos republikonai dede pastangų pašalinimui senatoriaus Lodge iš Senato po kovo 4 d., sekamų metų, kuomet naujai išrinkti senatoriai užima vietas. Sakoma senatorius Lodge nelegaliai paskelbtas išrinktu senatorium sekamam terminui.

LIETUVOS ŽINIOS

IŠ LIETUVOS SEIMO. Skandalas Seime.

Lapkr. 24 d. posėdy laikė diskusijų del Komisijų sudarymo tarp darbo federacijos ir darbininkų kuopos frakcijų įvyko vargu dar kada matytas parlamentinėj praktikoj skandalas.

Dar keliems kalbėjoms pakalbėjus (Mieleškui Čepinskui) diskusijos baigiamos.

Balsavimo motyvais kalba Krupavičius ir nei iš šio nei iš to perskaito Valst. gynėjo aktą, kuriame sakoma, kad darbininkų kuopos atstovas Dominas esąs teistas, baustas ir atsakas būti Lietuvos pilieciū. Tuos žodžius ištarus atst. Radzevičius (d. fed.) šaukia „laukan“ „šalin“.. Atst. Lumbys (d. f.) taip pat pasakęs šaukdamas „šalin“ „išdavikai“ puola kartu su Radzevičium atst. Dominą. Kyla didžiausias triukšmas. Atstovai Sleževičius, Grinius, Lašas, Potėla ir kiti šoka tarpan ir šiaip taip sulauko Lumbj, kuris jau buvo įkibęs Dominui apsiaustan. Visi atstovai sukilę susimaišo apie Lumbj, Radzevičių..

Pirmininkas skelbia pertrauką. Po pertraukos skandale dalyvavę atstovai pasiaiškina ir paploję katutes ir pagiedoję tautos imnų užbaigia posėdį.

Darbininkų Kuopų Atstovai Pasiūlė iš Seimo.

Jau iš pirmo Seimo posėdžio tie atstovai panorėjo atsižymėti nuo kitų. Kuomet buvo atliekama Seimo narių priesaika ir pažadai, visi atstovai stovi, kuopininkai sėdi. Kuomet giedama tautos imnas, visi stovi — jie sėdi ir vaiposi, lyg pasigailėdami žmonių „partarų“.

Ko norima tuom pasiekti, paprastam žmogui nespurentama, bet kas iš to išeis, pramatyt iškartu buvo galima. Jei kas įėjęs į bažnyčią užsimanytų su kepure ant galvos ilgesniam laikui pasilikti, tai tokios taktikos pasekmės būtų aiškios: galų gale gautų jis per kepurę. Taip ir čionai turėjo atsitikti. Ir štai penktadienį, lapkričio 25 d. Seimas krikščio

kad Suv. Valst. dar nepribrendę prie įvykinimo bolševizmo ir mažiausiai dar 5 metus šioje šalyje bolševizmo esą negalima įvykinti.

Bostone kariškojo laivyno prieplaukoje apsirėškusi lengvos formos inflienzos epidemija.

New Yorko valstijos sekamų metų biudžetas sieks apie 160 milijonų dolerių. Taigi visos New Yorko valstijos biudžetas yra daugiau, negu du kart mažesnis už New Yorko miesto biudžetą.

IŠ LIETUVOS SEIMO. Del Ministrų Kabineto.

Lapkričio 18 d. frakcijų atstovų pasikalbėjime dr. Draugelis pareiškė, kad ulininkų frakcija reikalauja savo kandidatams vidaus reikalų, užsienių ir teisingumo ministarių vieta.

Kun. Krupavičius krikšč. demokratų vardu pasakė, kad jie reikalauja ministarių pirmninko, žemės ūkio ir švietimo ministarių vieta.

Toje kiu budu nepretenduojama iš dešinės į finansų, susisiekimo, krašto apsaugos ministarijas ir į valst. kontrolerį. Valst. Sąjungos ir liaudininkų atstovai savo pretenzijų nėra dar pareiškę.

Del Seimo prezidiumo. Daugiausiai šansų turi tokia kombinacija — pirmninku A. Stulginskas (u. s.), vice-pirmninkais — dr. J. Staugaitis ir dr. Bistras.

Del Respublikos Prezidento. Šilingas (u. s.) teikia A. Smetoną, V. S. ir liaud. — M. Biržišką.

(„Liet. Žinios“)

Francuzas Nebori Valdijti Klaipešos Krašto. Patikrintomis žiniomis komisaras Petisnė nebegriš į Klaipešą, Vokiečių-freista fininkų upas del to žymiai nupuolė. Pats Petisnė aiškina, kad jis nenoris grįžti, nes jam esąs Klaipešos užkampis su muzikiška ir grubijoniškai-prusiška kultūra perdaug ten įgrįsė ir nusibodė.

Kainos Lietuvoje. Javų ir kitų produktų kainos įvairiuose Lietuvos kampuose nevienodos. Lapkričio pirmoje pusėje rugių centneriui mokoje 10—16 litų, kiaušinių dešimčiai 1—2 litu, darbininkui į dieną 1—7 litas. Pigiausias pragyvenimas rytų pafrontėje ir Klaipešos krašto pasienyje. Beveik visur žymus javų kainų kritimas. Pieno produktai brangsta.

Amerikiečių Suvažiavimas Kaune

Lapkričio 25 d. 10 v. ryte, Lietuvos Šaulių Kauno Burio Kluubo salėje, įvyko amerikiečių suvažiavimas. Šis suvažiavimas sušauktas iniciatyva A. Ivaškevičiaus iš Bostono, kuris dabar vieš Lietuvoje. Suvažiavimo svarbumas ir reikšmė buvo nuspėta daugelio veikėjų ir organizacijų, o todėl šio suvažiavimo sveikinti atėjo daug žmonių. Dar daugiau buvo suėję pasiklausyti ir pamatyti amerikiečių. Kiti subėgo, kad pasinaudotų šiuo suvažiavimu ir susipažinti su tais pinigais žmonėmis ir su jais susitariti kokį nors biznį varyti. Žodžiu, nedidelė Šaulių Kluubo salė pilnutė žmonių — buvo susirinkę į 100 žmonių.

Suvažiavimas buvo šauktas per „Lietuvos Žinias“ ir kitus laikraščius ir jam buvo užmesti dideli ir svarbūs klausimai. Net buvo numatyta politinio pobūdžio klausimai. Vienok iniciatorius ir jam pritariantieji pasiulė suvažiavimui gauti siaurą dienotvarkę. Mat buvo numatyta, kad krikšč. dem. rengėsi organizuotai ateiti ir saudyti šį suvažiavimą, nes suvažiavimas ne jų žmonių buvo sumanytas.

Ir tą dieną bankų direktoriai visus amerikiečius ištempė iš savo bankų, palytystamus iš kitų įstaigų sukviečė, atsivedė mylimasias ir žmonas, kad tik perviršius nepaklusniuosius ir tuobudus suardžius. Čia buvo „Šakės“ ex-bendradarbis Karosas, dabar klerikalų šūlas, Romanas, kaipo atstovas savo pakrypusių įstaigų Lietuvoje, Banys (dabar Beek), buvęs bolševikuojantis, Seranton, Pa., dabar Tarptautinio Banko direktorius ir klerikalų rėmėjas, Julius Kaupas, buvęs slapstosios policijos tarnyboje ir pažanguosius Aemrikos lietuvių laikraščius surašęs į juodąją knygą, kaipo bolševikų (sulig įrodymų Pileno), Pakštas — didžiausias prakalbininkas-neprausburnis Amerikoje ir dar eilė kitų žmonių. Taip pat čia dalyvavo Dr. B. K. Venčius, su savo žmona, Ivaškevičius, K. Norkus, Ambratuzianas, Petraitis, Balutis, prof. Keistutis Šliupas, J. Valukonis, Aldona Šliupaitė, Sabaliauskai (iš Omaha, Nebr.), Pr. Rimkus (Paklanga), J. Strimaitis ir daug kitų. Be to vietoj vietkėjų buvo: kun. pralotas Olišauskas, M. Sleževičius, Dr. K. Grinius, kun. M. Krupavičius, Dr. Jonas Staugaitis, Dr. Alekna, gen. Bulota ir dar kiti.

Suvažiavimas ėjo gyvai. Atėję ardyti krikšč. dem., kuriems nepasisekė persverti savo pusėn, dėjo daug pas-

tangų, kad suvažiavimą iškreipus. Bet delto gyvumo, karštumo suvažiavime pasirodė daugiau dešiniojo sparno nerimtumus. Ypač pasižymėjo Romanas su savo klika (Korosu, Pakštu ir Beek'u). Jis baisiai įsižeidė, kuomet jis buvo pavandintas krikšč. demokratu ir jis to vardo užsigynė ir save vadino nepartyviu. Juokis visa Amerika! Turbut, sako žmonės, neišgerotū j pamatyti amerikiečių. Tiktis subėgome, nes girditū kun. Vailokaitis su savo banku Romano banką ir višą biznį verčia iš kelio. Bet nežiurint to vis tik Romanas daro biznį su krikšč. dem. ir jį remiamas yra kaip čia, Lietuvoje, taip Amerikoje. Gal but, kad tik Romanas krikšč. dem. remia, o jie jam išgraus.

Bet kaip ten butų, bet šį kartą Romanas su savo sebrais iš klerikalų partijos norėjo išardyti suvažiavimą, sulyg įsakymo iš Oržeškiešienės g-vės N12.

Bet suvažiavimas ėjo tvarkoje.

Buvo kalbėta apie pramonės ir ekonominį darbą Lietuvoje. Pasakojo J. Strimaitis ir trumpais ruožais nupasakojęs sunkumus šiam darbe, kokius sutinka amerikiečiai, davė visą eilę patarimų ir padarė išvadą, „kad mes, girdi, čia kalbėsime dieną ir naktį šiais klausimais, išnešime visą eilę rezoliucijų, bet iš to nebus naudos, jeigu amerikiečiai nesusiburs į organizaciją ir nesudarys įstaigos, kuri amerikiečiams gelbėtų“.

Ir jis pasiulė įtraukti dienotvarkėn sumanytą įkurti amerikiečių d-ją Lietuvoje. Pasiulymas buvo didžiumos priimtas.

Po to kalbėjo taip pat J. Strimaitis nurodydamas apie Lietuvos Laisvės Paskolos lakštus ir kuponus, nes jū Lietuvoje niekas neima (bankai ir valdžios įstaigos), nes ta paskola išleista 15-kai metų. Jis siūlo po savo kalbos, kad suvažiavimas priimtų rezoliuciją, kurioje būtų pageidaujama, kad Lietuvos valdžia pasirupintų, kad šiuos lakštus už atatinkamą sumą būtų galima naudoti užstatu prie paskolų, parduoti bankose ir tt. Šitam sumanymui labai priešinosi Romanas, ir jis pasigyrė, kad jū bankas tuos lakštus ima doleris už dolerį (jis sakė šimtas vertas šimtui). Buvo tuoj nurodyta, kad kas tų lakštų turi, tai tegul kreipiasi į Romano įstaigą. Kaupas priešinosi, sakydamas, kad žmonės vieną kartą padar sutartį, t. y. pirkę valstybės paskolos lakštą, reikioti dabar kad savo pusėn, dėjo daug pas- (Tas. ant 8 pusl.)

„T E V Y N Ė“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuosiuoro. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, prašimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugražinimui.

MASKVOS NUSI- GINGLAVIMO KONFERENCIJA

Atkartotiniai ateina žinių iš Maskvos, kad Rusijos valdžios sušauktoji nusiginklavimo konferencija, kurioje dalyvauja Rusija, Lenkija ir Pabaltijos valstybės, pasieksianti teigiamų davinų. Tokiais pranašavimais tekty tik pasidžiaugti, jei ištikrinę matytųsi tikro noro galimiesių valstybių pusėje priėmimo nusiginklavimo sutarties. Bet tuo tarpu matosi visai kas kita.

Norėjusi širdingai tikėti, kad Tarybų Rusai tikrai norėtų prie nusiginklavimo sutarties priėmimo. Vienok nežinia kuo galima aiškinti jų pareiškimus, kad esą negalima reikalauti iš Lenkijos visiško nusiginklavimo, kuo met Lenkija atsiduriusi tarpe Rusijos ir Vokietijos. Jei to negalima reikalauti iš Lenkijos, tai kurio būdu galima reikalauti paties iš Pabaltijos valstybių? Pabaltijos valstybės Rusijai rimto pavojaus nesudaro ir jos niekuomet nepradės karo prieš Rusiją. Vienatinis rintesis ginkluotų jėgų pavojus Rusijai, yra tik iš Lenkijos ir Rumunijos pusės. Ir štai patys rusai pri pažįsta, kad iš Lenkijos negalima reikalauti visiško nusiginklavimo. Kaip šitoki rusų aiškinimą galima suprasti? Nejaugai rusai nežino, kad Varšavos militaristų vyriausiu tikslu yra vienu ar kitu būdu prijungti Lietuvą prie Lenkijos?

Tegul lenkai savo kariuomenę sumažintų 25 nuosimčiais, kaip jie patys sutinka, ir tai Lenkijos ginkluotos jėgos siektų apie 220,000, sprendžiant sulig to, skaitlinės, kurią Lenkijos valdžia pridavė Tautų Sąjungai peritav birželio mėnesį. Jie tuomet pasisakė turį kariuomenės 294,000. Vienok šioje konferencijoje lenkai sakosi, kad jų kariuomenė siekianti 373,000 ir todel sumažinus 25 nuos. dar liktų apie 280,000. Bet tegul lenkai sumažintų savo kariuomenę net ligi 220,000 ir tai Lietuvai negalima suktyki mažint savo kariuomenę sulig rusų reikalavimo nuosimčio. Tuomet Lietuvos ginkluotos jėgos siektų vos kelis tukstančius ir vieną lenkų divizija galėtų užimti visą Lietuvą, kol ji spėtų sumobilizuoti tinkamas jėgas lenkų kariuomenei atsispirti. Tik atatinkamoje normoje ginkluotų jėgų reguliavimas galėtų privesti prie nusiginklavimo sutarties, bet, dėja, tokio pagrindo šioje konferencijoje nesuluoma iš galingsniųjų valstybių pusės.

Antro, gal but net neperžiangiamu, šiai konferencijai akmeniui ant kelio stovi lenkų užsispyrimas, kad ar-

bitražo komisija, kuriai bus pavesta spręsti sutartį pasirašusių valstybių tarpusavio ginčai, neturėtų teisės spręsti teritorialiu klausimų. Matyt lenkai nori išvengti, kad nebut keliami Vilniaus ir Rytų Galicijos klausimai. Vienok Lietuva negali eiti į jokias sutartis su Lenkija, nors tai būtų sąryšyje ir su kitomis valstybėmis, kol nėra galutinai išspręstas Vilniaus ginčas. Matyt ir rusai šitai numato ir todel priešiniasi tokiam lenkų užsispyrimui. Vienok žinant lenkų užmačius ir tikslus negalima nei svajoti, kad lenkai atsiskakty nuosavo užsispyrimo, kol negaus užtikrinimo, kad Vilniaus ginčas bus išspręstas Lenkijos naudai.

Taigi aktyvaudoje šitokios Maskvos konferencijos eigos, nėra galimybės buti dideliu optimistu, kad šis konferencija pilnai teigiamų davinų pasiektų. Ypač Lietuvai ši konferencija gali išėiti naudon. Nesimato nei vienos valstybės, kuri širdingai parentų teisingus lietuvių reikalavimus, jau nekalbant apie latvius, kurie visomis keturiomis palai ko lenkų palitką, o Lietuvai sutikti su tuomi, kas sankiejuonuotų Varšavos jūkerių avantiūromis pasiektų padėtį, irgi negalima. Todel susidaro pavojaus, kad Lietuva gali buti izoliuota šios konferencijos sutartyje, jei kokios nors sutarties bus pasiekta.

(Pradedant spausdinti šią laikraščio dalį atėjo žinių iš Maskvos, kad konferencija galutinai iširusi. Platesnės žinios telpa pirmam puslapyje).

LIETUVOS SEIMO ŠEIMININKAI.

Nedalyvaujant Lietuvos Seime žydų ir lenkų atstovams, kol nebus atitaisytas netiesotas Seimo rinkimų balsų likučių išsprendimas, krikščionys demokratai vėl pasiliko absoliučiais Seimo šeimnininkais, nes iš 73 atstovų jie turi 38. Pasijutę klerikalai absoliučie didžiūmoje, su nieku nesiskaitdami išrenka Seimo prezidentu vien iš savų žmonių ir nemato reikalo nusileisti, kad susitarius su kitomis partijomis sudarymui atantinkamos vyriausybės.

Iš „Lietuvos Žinių“ tenka patirti, kad buvo vedamos derybos tarpe klerikalinių grupių bloko ir liaudininkų bloko delei Seimo prezidento, bet klerikalams nenusileidus tarybos iširo ir todel klerikalai vieni išsirinko Seimo prezidentą. Tiesa, šitas prezidentas yra laikinas — tik vienam mėnesiui, bet kas uždraus Seimo didžiūmai jį patvirtinti pastovum prezidentumu, jei tautinių mažumų atstovai negrįž Seiman.

Kiek tenka pastebėti iš liaudininkų organo „Liet. Žinių“ sugestijų, tai liaudininkai sutiktų eiti koalicion su klerikalais šiais pagrindais: Seimo pirminko vieta turėtų tekti bile vienam šių liaudininkų bloko lyderių — J. Vileišiui, dr. K. Griniui, dr. J. Staugaičiui ar M. Sleževičiui. Del prezidento turėtų įvykti bendras susitarimas, kad jis butų išrinktas bent 75 nuos. balsų ir tuo žvilgsniu abiem pusėn geriausiu tikty T. keliu, kad vyriausybės sąnaruševičiaus kandidatūratatan įtraukti ir socialdemokratų ir net į Seimą nepratų buti Stulginskis arba leistų partijų žmones. Tik tokia vyriausybė turėtų viso krašto pasitikejimā ir paramā.

Ant galo tenka pastebėti, kad ir liaudininkų organas, ir net patys klerikalai prakanašauja, kad šis Seimas neišgyvuos 3 metus ir net neantolimoje ateityje gali prisieiti naują Seimą rinkti. Iš tokių pranašavimų gauni išpuožio, kad veni kitus net su komunistais, jei su pastaraisiais butų galima susitarti, kad tuo budu pastatūs klerikalus tik prieš pastovus Seimo prezidentūvaldžios, todėl netolimoje ateityje paaiškės, kas Lietuvos valdonais liko.

PERŽVALGA

Francuzai abejoja apie Lenkijos rytų sienas.

Kauno „Lietuva“ praneša, kad lapkr. 24 d. apsistojė Kaune francuzas laikrašininkas iš Paryžiaus d'Etchegoyen, buvęs kariuonininkas ir gyvenęs apie metus Vilniuje, kaipo Francijos militaris atstovas, laikė paskaitā apie Francuzų-Lietuvių santykius.

Šitas Lietuvai palankus francuzas pasakęs, kad francuzai pripažįsta, jog Vilnius yra Lietuvos miestas ir norėtų, kad jis Lietuvai priklausytų, tik Francijos valdžia nežinanti, kaip tą klausimą išrišti.

Kai del Klaipėdos, tai esą Francijoje visi supranta, jog tai Lietuvos naturalus uostas ir kad Klaipėdos Krašto savistovybės jau niekas neberemias. Jo manymu Klaipėdos klausimo išrišimas dar užtesias kiek laiko, bet jis manas, kad klausimas bus išrištas lietuvių naudai. Jo žiniomis ambasorių konferencija daugiasiai kreipusi domės į Klaipėdiškių lietuvių pareiškimus.

Toliau prelegentas irodinėjęs, kad Francija niekuomet nebusi Lietuvai nepalankiai nusistačiusi, visad dalykas esąs tik tame, kad Francijoje apie Lietuvā mažai žinota.

Po paskaitos buvo duota svečiui keletas paklausimų. Anot „Lietuvos“ sekamai atsakytā į porā paklausimū:

„Tarpt kito ko buvo klausama, kaip žiuri į Lietuvā didžiūnos prancuzų politinės partijos. P. d'E. atsakė, kad politinės partijos dar permažai esančios su Lietuva susipažinusios ir todel neturinčios aiškios nusistovėjusios pažiuros. Toliau buvo klausama, ar Prancuzai laiko dabartines Lenkijos rytų sienas kaipo galutinai nustatytas. Į tai svečias atsakė, kad viskas, kas yra rytų pusėje nuo Curzono linijos, prancuzų laikoma tik provizorine

kraštā valdyti, tai jie ateityje jau neturės pagrindo teisintis, kad ne jie vieni Lietuvā valdo, kaip kad darė St. Seimo laikais, kuomet liaudininkai jiems bernavo. Tiesa, tuomet Lietuva daug nukentėty, bet tai yra tik vienatinis kelias, kuriuo einant galima parodyti Lietuvos bankrotas ir jos idealy „skaistumas“.

Jei butų išrinktas bent 75 nuos. balsų ir tuo žvilgsniu abiem pusėn geriausiu tikty T. keliu, kad vyriausybės sąnaruševičiaus kandidatūratatan įtraukti ir socialdemokratų ir net į Seimą nepratų buti Stulginskis arba leistų partijų žmones. Tik tokia vyriausybė turėtų viso krašto pasitikejimā ir paramā.

Ant galo tenka pastebėti, kad ir liaudininkų organas, ir net patys klerikalai prakanašauja, kad šis Seimas neišgyvuos 3 metus ir net neantolimoje ateityje gali prisieiti naują Seimą rinkti. Iš tokių pranašavimų gauni išpuožio, kad veni kitus net su komunistais, jei su pastaraisiais butų galima susitarti, kad tuo budu pastatūs klerikalus tik prieš pastovus Seimo prezidentūvaldžios, todėl netolimoje ateityje paaiškės, kas Lietuvos valdonais liko.

Atsivertė Vanagaitis. „Liet. Žinios“ rašydamos apie Klaipėdos lietuvių susirinkimą, kuriame buvo svarstoma klausimas išdremti iš „Prūsų Lietuvių Susivienijimo“ tuos asmenis, kurie pasirašė po Aukštuolaičio programa ir drauge su juomi nuvažiavo į Paryžių reikalauti Klaipėdos Kraštui „freištato“, prisimenama ir apie Vanagaitį.

Idomus buvo pranešimas buvusiojo intimaus Aukštuolaičio draugo p. Vanagaičio, kurs dabar yra laikomas atsivertusiu. Vanagaičio pranešimu Aukštuolaitis ilgā laikā dežuravęs Klaipėdos stotyje belaukdamas atvažiuojant pirmojo lenkų atstovo Halerio. Vėliau, Aukštuolaitis norėjęs prikaltelti ir jį Vanagaitį, kad šis padėtų drauge su lenkais išdirbti Klaipėdos kraštui programā. Lenkai per Aukštuolaitį pasielė, kad juodu leistų prekybos laikraštį „Baltikum“ ir kiekvieno numerio išleidimui mokslo pašalpas po 5000 auks. (tai buvo 1920 ir 21 m., kada markė ši tū reiškę) Sąlygos buvusios tokios, kad žurnale „Baltikum“ labai atšargiai, netiesioginiu budu

butų kreipiama lenkų pusen. Patsai lenkų atstovas p. Haler buvęs parašęs keletą straipsnių. Vanagaitis atsakęs Lenkijos naudai agituo ti ir tada juodu su Aukštuolaičiu pasiskyrę.

„Dabar aišku, iš kur Aukštuolaitis galėjo pirkti dvarą ir namus Klaipėdoj.“ „Tai yra išdaviko Judos grašiais įsigyta. Dabar visiems bus aišku, kas dar abejojō del Aukštuolaičio doros.“

Neaiškumas delei aukū badanjančiai Rusijai. L. S. S. 19 kuopos įgaliotiniai pareiškia „Keleivyje“ delko minėta kuopa išstōjo iš „Didžiojo New Yorko Progresvių Draugijų Sąryšio.“ Tame pareiškime tarp kitko sakoma sekamai: „Kas link netvarkos Sąryšio reikalų vedime, tai, Darbininkų Tiesoje“ (NN. 32 ir 33) nurodoma, kad komisija, skirta peržiūrijimui knygy „Friends of Soviet Russia“ centralinio komiteto, kurį Sąryšis buvo įkūręs — kad toji komisija pranešė Sąryšio konferencijoje, buk jokių knygy komitetas nevedęs. Bet toje pačioje konferencijoje, tuoį po komisijos raporto, p. Keršulis pareišķė, kad knygos buvo vedamos ir kad tuo laiku, kai jis, Keršulis, sekretoriavo. komitetas „Friends of Soviet Russia“ tu rėjo surinkęs jau apie 8,000 dolerių.

„Dabar žiūrėkite: p. Keršulis, buvęs sekretorius, praneša, kad komitetas vedė kny gas ir kad jau jō sekretoriavimo laiku buvo surinkta apie 8,000 dolerių, o komisija, skirta knygy peržiūrijimui, praneša, kad knygy nevesta! Ar neišrodo šitoks knygy peržiūrijimo komisijos pranešimas nužirpėtinu? „Ištikro: kiek tikrai pinigų surinkta — aštuoni, dešimt, o gal penkiolika tukstančių dolerių? Atsakymas: nežinia. Mat, knygy peržiūrijimo komisija pareišķė, kad niekas knygy nevedęs. Ir toliau: kam teko surinktie ji pinigai? Ar tapo jie pašiusti badanjančiams rusams? Kur kvitos? Kur užrašai? Kur daromajai, kad surinktieji pinigai tapo pašiusti tiems žmonėms, kuriems buvo renkami? Atsakymas: niekas to nežino, ba knygy peržiūrijimo komisija praneša, kad knygy nevesta.“

Šitā ištraukā padarome vien tuo tikslu, kad ne vietovis ir SLA. kuopos ir net apskriciųjų aukos badanjančiai Rusijai muskambėjo į šį fondā, kuris net jokių knygy nevedė, jau nekalbant apie tinkamos apyskaitos išdavimą. Lai SLA. darbuotojai mato kokiai įstaiigai jie pasitikejō. Ant galo tenka pastebėti, kad bene bus pirmutinē Amerikos lietuvių gyvenime įstaiga, užsiėmusi aukų rinkimu, kuri turi drāsos pasaktyti, kad jokių knygy nevesta ir todel nereikalinga nei kalbėti apie apyskaitas. Stebukū šiame „griešname“ pasaulyje netruksta...

Nauji laikraščiai. Šiomis dienomis „Tėvynės“ redakcija gavo sekančius naujus laikraščius: „Sviesa“, lietuvių dvasios ir kultūros mėnraštis, num. 1, už gruodžio mėn., kurį leidžia Lietuvių Švietimo ir Chicagos Traktų Draugijos.

Pats mėnraštis ir išvaizda, ir kalbos taisyklingumu daro neblogo išpuožio. Jo svarbiausiu uždavimiu, kiek tenka pastebėti iš migloto redakcijos pareiškimo net dviejuose straipsniuose, tai eiti prie reformų lietuvių tikybiniam gyvenime ir jau iš pirmo numero yra aišku priėšingas nusistatymas Valikano „Dievo pateptinių“ politikai. Aiškiau sakant, apie apyskaitas. Stebukū šiame „griešname“ pasaulyje netruksta...

Lietuviškos Pavardės

Rašo Pr. BAJORAS.

„Maža garbė varnai „povo plunksnom pasipuošus.“ Lietuviai, kaip ir nekurios kitos mažiau kulturingos tautos, tirpsta šiame „tarpinimo katilē“, tartum sniegas priešais pavasario saulute. Tarp ko kito, galima aiškiai pastebėti lietuvių pavardėse. Jų gana žymus nuosimtis toli gražu nuo lietuviškumo. Dauguma lietuvių pavardžių taip suambrinta, kad nežinodamas jo lietuviu esant iš pavardės spētum jog tai žydas, vokie tis, prancas, anglas ar net ir dievai žino kas.

Juk tokios pavardės kaip: Cherry, De Kenipp, Jansen, Smith, Algesn, Yakahoola, Bailey, King ir daugelis kitokių atstovauja kone visas Amerikoj esamas tautas. O tokias pavardes, kaip kada net ir garbingai, nešioja lietuviai, kurie vadinasi: Vyšnia, Dičkus, Jonaitis, Sulkus, Algaitis, Jakubonis, Belunas, Karalius.

Kame to priežastis? Kodel musų lietuvių nebrangina savo tėvų-tėvelių taip brangiai ir kilniai nešiotų pavardžių? Man rodo tai bus net kelios priežastys.

1. Vėplis norėjimas pasidaryti „amerikonu.“ 2. Stoka kulturingumo pasiilkyti priešais antmetam ant ateivių amerikoinimo skraistē. 3. Taikymasi, kad „amerikonams“ butų lengviau lietuvių gana ilgokos pavardės istarti, ir 4. Slėpimasi nuo taip vadinamų „Slaviškomis galūnėmis“ pavardžių. Amerikoje, mat, kaip ir daugely kitų šalių, yra neapkenčiami lenkai. (Jų nekenčiama daugiausia delei perdidelio jų šovinizmo.) Ir faktas yra, jei tuo pavardē baigiasi ant „vski“, „vič“, ar bent kiek ilgesnē tuoju tokios pavardės nešiotojas pavaišinama „polaku“. O to „komplimento“ lietu viai nemėgsta labiau, negu „pagirinis“ kryžiaus. Ir todel tai lietuviū, vos atvykę Amerikon, dažniausia jau čia gyvenusių patarti, „krikštinais“ įvairiomis pavardėmis. Bet ar geras tai dalykas? Ar daro panašiai kitų tautų žmonės? Rodos ne. Vokieť visuo met pažinisi sulig jo pavardės, nors ji butų ilgiausia, nors amerikonas ir liežuvi nusilaužty ją betardamas. Mėgia ir brangina savo pavardē ir daugelis kitų tautų žmonių: švedų, rusų, čekų, bulgarų, kinų, net ir taip neapkenčiamas lenkas vadinasi savo tėvoko pavarde. Nebrangina savo pavardžių tiktai lietuviū. Mes, kaip jau mums pramynē takus pirmieji šin krašan ateiviai lietu viai — dar ir dabar jais tebeiname.

Ir dabar dar musų dauguma puošiasi nei ta varna povos plunksnomis svetimomis pavardėmis ir tokiu budu duodame musų jaunimui blogą pavyzdį. Jis, jaunimas, tokiu budu dar labiau pastumiamas link to jau ir taip kunkuliuojančio „tarpinimo katilo“. Jei jau „mūsų jaunimas paveldēja svetimus pobudžius, jei jau nesiskiria nuo „jankių“ savo kalba, ačiu nekurių nesumanumui — neatsižymi jis net ir pavardėmis.

Tai blogas dalykas! Bėgdami nuo vilko, užbėgom ant lokio. Tėvai bėgo nuo slavizmo, vaikus nustumė prie amerikizmo.

Pavardē rodo menkniekis, bet ji daug reiškia šiame tautų mutiny: pagal ją, neretai išsprendžia tautiškuomā, pagal tautos skaitlingumā nustatoma kiekvienos šalies galybē šiam krašte. Reiktų pagerbti savas pavardes.

Jei jos slavizmu kvepia — kodel nesulietuvint? Kodel ty slaviskų galunių nenukapat? Kodel nepabandyt ir tas jau „suamerikonintas“ pavardes atkrikštyt? Tai daroma Lietuvoje. Pasekim ir mes, amerikiečiai.

Juk Vyšnia nesunkiau istart ar parašyt kaip Cherry, Dičkus daug maloniau skamba už De Kenipp, Belunas tikra ir prie to garbinga lietuvių pavardē, Karalius ir-gi graži pavardē. Algius nē neblogesnē už Algesn.

Pradėkim tad švarint savo pavardes — pradėkim jas lie tuvinti. Tėvai, patarkit apie tai ir savo vaikams! Atsikratykim povos plunksnų. Jau laikas! Ypač butų gera, kad ir musų inteligentija šiuomi susiruptu, nes nemenkas ir jų skaičius mėgia savo pavardes įvairiai kreivezuoti.

daro neblogo išpuožio. Jo svarbiausiu uždavimiu, kiek tenka pastebėti iš migloto redakcijos pareiškimo net dviejuose straipsniuose, tai eiti prie reformų lietuvių tikybiniam gyvenime ir jau iš pirmo numero yra aišku priėšingas nusistatymas Valikano „Dievo pateptinių“ politikai. Aiškiau sakant, apie apyskaitas. Stebukū šiame „griešname“ pasaulyje netruksta...

„Telegramas“, neperio disis ir mėnesinis laikraštis, num. 5. Leidžia „Telegramas News Publishers“, redaguoja V. B. Villovicius. Šiame numeryje iš „redakcijos žodžio visuomenei“, sužinome, kad visuomene reikalauja „Telegramo“ ir todel jisai yra leidžiamas, kad paskleidus tarp lietuvių teisingas žinias, pareiškimus, skelbimus, papasakoti apie lietuvių darbuotę ir tt. Taipgi pareiškiama, kad laikraštis netarnaus kokiai grupėi ar partijai, kad jis bus visuomet bepartysis ir tarnaus visų reikalams. Laikraštis vidutinio formato 16 puslapių. Prenumerata: metams už visus metų 85c., pusei metų 15c.; už sienę metams 50c. Pavienis numeris 1c. Antrašas: „Telegramas“, 666 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Ziema Pasitraukė į Šiaurę 130 Mylių

Turėjom dvi pereinamas lengvas — nešaltas, kaip Amerikoje šiaurės kraštuos, taip ir Europoje. Mokslinčiai sako, kad ši žiema bus šešioms savaitėms trumpesnė. Tris savaites vėliau rudeny prasidės ir tris savaites ankščiau pavasaris prasidės.

Sako, per paskutinius dvi dešimt penkis metus žiema ir vasara pasidarė 1.3 laipsnių šiltesnės. Vienas laipsnis klimato šilumos lyginasi šimtui mylių į šiaurę ir į pietus. Reikia per tiek mylių į šiaurę, kad būtų tolynu. Taip kad kokios žiemos buvo prieš 1897 metus mūsų krašte, dabar tokios žiemos galima rasti už 130 mylių į šiaurę.

Kad geriau suprasti, paimkim šį pavyzdį: kokios žiemos buvo pirm 1897 Suvalkų mieste, Lietuvoje, šiemet tokia žiema bus Rygoje, Latvijoje ir pakraščiuose nuo Lietuvos Švedijoje. Mes žinom, kad Suvalkų mieste ir toliau į pietus, žiemos kur kas buvo šiltesnės, negu Rygoje ir Švedijoje. Daug pranešimų buvo paskutimais trimi metais, kad šiaurės krašte žiemos buvo nešaltos. Vilhjalmas Stefanson, tiri-nėtojas Arctie'o klimato, sako, kad pakraščiai Arctie'o okeano, kur pirmiau buvo ledai, dabar jau ledų visai nėra. Taip pat pranešimai iš Norvegijos sako, kad šiltar sriovė oro ateina nuo Meksikos į Europą, iš ten nusiskula šilta oro vilnis į šiaurę už Šiaurės Cape — net ligi septynių šimtų mylių į šiaurę ir tarpina ledą, ko niekad žmonių atminime nebuvo.

Šita oro permaina šiaurės okeane daug reikiama del Amerikos rytinių ir šiaurės valstijų. Kuomet oras šiaurėje labai šaltas, buvo ir čia šalta, bet kuomet oras ten šiltesnis, ir čia šilčiau. Arctie okeanas turi butelio formą. Jo kaklas išeina į Atlantiko okeaną. Jis guli į šiaurę nuo Amerikos; iš vie nos pusės akeano guli Euro-pa, iš kitos pusės Sibiras.

Ta šilta vilnis — sriovė oro eina į Arctie akeano kaklą. Oro sriovė patekus į Arctie akeaną, nena tiesiog į šiaurę. Nusisuka į Sibirą, iš ten į šiaurės Ameriką, tenais atšala, paskui pasisuka į Greenlandiją, kur vėl susiduria su šilta oro sriove. Jeigu Arctie akeanas būtų šiltas, t. y. be ledų, kaip šiaurės Ameri-koje ir Lietuvoje, žiemos ne-butų.

Apie 50,000 metų atgal koki medžiai augo Ameri-kos pietinėse valstijose, da-bar auga Kanadoje. Dabar tokių medžių lapus ir kamie-nus randa leduose ir žemė-j. Taip pat atranda daug kaulų gyvulių ir paukščių, kurie dabar randasi Ame-rikos pietinėse valstijose. 50,000 metų ir daugiau at-gal, kur dabar stovi Chica-ga ir jos apylinkės, ledų kalnai buvo — ledas buvo po myliu ir daugiau storio. Per paskutinių 35,000 me-tų, klimatas ėjo šiltyn. Kokis oras buvo tame laike apie St. Louis, Missouri ir Cincinnati, Ohio, dabar to-

kis oras yra Toronto, Ka-nadoje.

Prie to reikia priminti ir kitas žingeidus gamtos veiki-mas. Kas septyniolika metų turim vieną didelę oro permainą. Per vienus sep-tyniolika metų esti lytin-ga, per kitus septyniolika metų, esti sausa — mažai lytaus. Dabar mes gyve-nam sausam periode, kurį pradėjom 1917 metais ir šis sausas periodas tęsis iki 1935 metų. Šitas yra žino-ma kiekvienam kas tik pradi-nėje mokykloje mokinosi geografijos.

Jeigu dabar žmonės nemo-kėtų mokslinčiai žemę ap-dirbt, jeigu neturėtų prie-taisų, kaip Amerikoje, apliet žemę vandeniu per sausme-tį, tai turėtume badą. Ir bado priežastis būtų suver-sta ant „bedievių“, kaip da-bar kad nekuriu „mokyti“ lietuvių redaktorai tikrina, kad Rusijoje badas buvo, tai užtai kalti Trockis ir Leni-nas. Rusijoje badas buvo ne del kaltės Trockio ar Leni-no, bet del nebuvimo lytaus. Žemė išdžiuvo per mastą gylio; medžiai ir žolė iš-džiuvo, tai kaip galima no-

LIETUVOS STUDENTAI

Tie laikai, kada gimnazi-ja baigus lietuvius, turėjo būtina išvažiuoti iš savo tėvynės, jei norėjo baigti aukštąjį mokslą, jau baigias-ji. Lietuvos universitatas Kaune jau įsikūrė. Tiesa, dar ne visi organizavimo darbai pabaigti, dar reikia ir šio ir to, bet, atminus, kad pradžia darba gaisina, reikia pasidžiaugti, nes toji pradžia jau padaryta. Už-tėks čionai paminėti tik po-rą pavyzdžių, kad paaiškė-tų, kaip yra svarbu lietu-viams turėti savo aukštojo mokykla. Kai kam, mat, gali atrodyti, kad aukštąjį mokslą eina tik nedidelė Lietuvos moksleivių dalis, todėl nesą reikalo leisti daug turto ir dėti daug dar-bų, kurių reikia savo aukš-tajai mokyklai įkurti. Taip manantiems čia pat galima atsakyti, kad toji, tegu, jų nuomone, ir nedidelė moksl-eivių dalis, eidama moksl-us užsieniuose, išveža ten daug Lietuvos turto. Šiuo laiku, pavyzdžiui, tokioj Vo-kietijoje, kur gyvenime del markės pigumo yra, paly-ginti, pigesnis už gyvenimą Prancuzijoje, Šveicarijoje, Anglijoje, vienas studentas, nebrangiai viską skaitant, turi išleisti vienam mėne-siui apie 30 tukstančių mar-kių; metams susidaro kelių šimtų tukstančių markių su-ma. Tokios sumos reikia Vokietijoje tik vienam stu-dentui. Kitur, Prancuzijoje, Šveicarijoje, kur taipgi yra išvažiavusių mokytiš lie-tuvių, išeina dar daugiau. Jei jau vienam reikia tiek metiniam gyvenimui, tai kiek tad išvežama į užsie-nios pinigų kas metai!

Lietuvių tauta turėjo di-delio nuostolio ir iš to, kad daug jos gabių sunų ištau-tėjo, pamiršo tėvų kalbą ir tėvynės reikalus. Nėra abe-jonės, kad tokių nutautėliu-skaičius būtų buvęs mažes-nis, jei lietuviai būtų turėję savo aukštąjį mokyklą, ku-

rėti, kad javai augtų, kuomet del stokos lytaus me-džiai išdžiuvo!

Jeigu dabar neturėtume traukinių ir laivų perveži-mui javų, turėtume didelę badą. Nesa netis Amerikoje ir Rusijoje vietomis pereitą metų nebuvo lytaus — jo nebuvo ir kitose šalyse.

Arizona valstijoje, Ame-rikoje, dideli plotai javų iš-degė nuo saulės darščio. Tas pats buvo ir kitose valstijo-se. Jeigu nebutų gelžkelių pervežimui javų į tas vie-tas, ten žmonės mirtų badu. Kuomet šalies industrija aukštai pakilus, tai kad ir neužauga nekuriuose vietose javai, vienok ant gyventojų tas beveik nieko neatsilie-pia.

Kodėl žiemos yra šaltos ir nešaltos; kodėl per vie-nus septyniolika metų buva per daug lytaus, per kitus septyniolika metų nėra ly-taus, niekas nežino ir negali išaiškinti, kodėl taip gamto-ja veikiama. Tik žino, kad tokios permainos yra. Vienok negali pasakyt ko-dėl jos yra.

Laikui bėgant, gal moks-linčiai ir suras tas gamtos paslaptis, nes jie tą su di-džiausia atyda tirinėja.

T. J. Kučinskas.

apie porą šimtų. Bet stu-dijuojančių yra dar ir Pran-cuzijoje ir, ypač, Šveicari-joje. Nereikia buti to no-ro, kad visi, užsienius me-tę, grįžtų mokslo baigti į Lietuvą, nes pradžioje Lie-tuva dar negali duoti tiek, kiek duoda užsienis, o ant-rą pusę vertus, ir tais lai-kais kada Lietuvos universi-tas bus jau iki tikrojo savo didumo užaugęs ir patobul-jęs, visuomet pravers tam duris, kuris trokšta gilaus savo dalyko pažinimo, pabu-voti ir kitur. Tas pasaky-mas tinka ne tik mums, bet visiems. Bet kai pirmosios Lietuvos universito organi-zavimo kliutys jau bus tik-rai nugalėtos, kai darbas pradės eiti tikrai plačia va-ga, važiuojam ir užsienius turės žymiai sumažėti. Bet ir važiavimas bus tada kito-kis, nes daugelis važiuos jau iš Lietuvos universito, aukštąjį mokslą jau Lietu-voje pradėjęs, įpusėjęs arba baigęs. Tada ir užsieniuose budamas jis galės pasisaky-ti tikrai esąs Lietuvos stu-dentas, nes bus ne tik iš Lietuvos atvažiuojęs, bet Lietuvoje ir studentavęs. To laiko reiktų greičiausiai susilaukti.

Vilks.

PADEKOS ŽODIS

Ačiū SLA. Pildom. Tarybai, „Tėvynėi“, „Dirvai“ ir kitiems gerų norų veikėjams, buvo įku-nyta eilė prelekcijų atskirioms lietuviams apgyventose koloni-jose. Turinį prelekcijų ir susi-domėjimą publikos atsilankiu-sios išklausti jų, trumpai at-vaizdino „Dirvos“ redakcija. Štai jos žodžiai (tilpo „Dirvos“ 45 num.):

„Pradėdamas savo kalbą, Dr. Graičiunas plačiais ruožais išdė-stė Lietuvos tautos galybės dien-as, paskui jos užsmaugimą ir pavergimą, bet vėliau atbudimą, ir dabartinį nepri gulmingą gy-venimą. Apsakė visus mūsų ge-rumus ir blogumus, supratimus gyvenimo psūių ir ne, išrodyda-mas reikalingumą apraudos, apšvietos ir tikrą kelią politi-kos kurio mes eidami galėtu-me būti naudingais tautos na-riais. Sveikatos klausimus la-bai gambiai kalbėtojas sutaiškė su gyvenimu, ir visa jo kalba bu-vo labai žingeidi, taktinga ir pa-mokanti. Kiekvienas Dr. Grai-čiuno žodis turėjo savimi svar-bą, nebuvo jokios tuščios fra-zės, sukavimo, koliojimųsi.

„Ištisų mažai Amerikoje mes turim kalbėtojų kurie būtų pasišventę liaudies reikalams, dar mažiau kurie mokėtų pasa-kyti ką nors naudingo tai liau-džiai, vietoj kolonijų, plovonių, kurstyčių. Publika taip tykiai ir atsargiai klausėsi ir gaudė kiekvieną žodį, kad nėra abejo-nės jo kalba padarė visiems nau-dingo įspūdžio.

„Kadangi buvo šokis vakaras ir oras labai šlapias ir snieguo-tas, publikos buvo nedaug, apie šimtas ypatų.”

Prelegentas daug ką turėtų pasakyti. Bet kadangi pas mus daugiau yra neloningų ir ne-taktinių kritikų, negu mums yra sveika, ir jiems liginai laik-raščių skiltys atdaros, todėl ven-giant tuščios ir betikslios pole-mikos, šiuo sykiu apsisėime be paaiškinimo delko prelegentas kai kurias vietas apeleido ir at-šaukė skaitymą prelekcijų.

Sirdingai ačiū tiems, kurie prisidėjo rengime maršruto ne/saumylišku tikslu, o tyrais no-rais prisidėti prie švietimo liau-dies, kuri visokiariopos rūšies agitatorių tapo įvesta užburtan-ratan ir įgundinta viską naikinti.

Dr. A. L. Graičiunas.

S. E. Vitaitis.

Gyvenimo Dumble.

(Tąsa)

— Ar Tamsta gali tai įrodyti? — pa-šoka užsigavęs burmistras, kuris pats bu-damas airiu-kataliku nenori tikėti, kad būtų tokių katalikų kunigų.

— Netik galiu įrodyti, — atsako tas pats žmogus, — bet štai čionai mes esame vietos Politinio Piliečių Klubo komitetas ir reikalaujam, kad ponas Teisėjas išduo-tų įsakymą šitą vienuolį areštuoti, už kur-stymą piliečių vienų prieš kitus. Štai čia yra pareiškimas, pasirašytas keliolikos mo-tery, girdėjusių vakar jo pamokslą, kurio daviniais yra vakarykšti įvykiai — ir pa-davė popierį teisėjui.

— Ne mūsų reikalas kištis į dvasiški-jos sakomus pamokslus! — susiraukė bur-mistras, tarsi ruktį obuolių perkandęs.

— Jei yra teisybė, ką čia pasirašusios moterys liudija, — rimtai kalba teisėjas perskaitęs pareiškimą, — tai šitas vienuo-lis gali paklikti kalėjiman, kaip pavojin-gas Suvienytų Valstijų konstitucijai žmo-gus.

— Bet-gi ponas Teisėjas, — spiriasi burmistras, — mums juk nepridera kištis į dvasiškijos reikalus!

— Bet ir dvasiškijsa negali to daryti, kas priešinga mūsų įstatymams ir šalies konstitucijai. Kurstymas piliečių vienų prieš kitus yra griežtai draudžiama ir ne-žiurint kas tuo žvilgsniu prasikalsta lygiu būdu turi būti baudžiamas. Ar ne matai Tamsta kas vakar atsitiko? O jei šitas vienuolis, kuris matyt pas katalikus turi didelę įtakos, būtų išakęs visus jo taria-mus bedievius išpiauti, tai kas tuomet bu-tų atsitikę? Ar Tamsta ne manai, kad būtų pasikartojus Baltramiejaus Nakties tragedija. Šiandien Tamsta jau butai tu-rėjęs keliasdešimt lavonų!.. Apart to, mo-terys šiame rašte liudija, kad jisai išakęs net šeimynas griauti vien delto, kad vienas-kitas vyras ne uueina į bažnyčią kas sekmdienis. Didesnio prasižengimo ne-reikia!

— Aš netikiu, kad tai būtų teisybė! Čia greičiausiai bus kerštas prieš kunigą, delei buvusių lietuvių parapijoje vaidų — vis spiriasi burmistras.

— Todėl nieko nekeks pašaukus pati vienuolį prieš teisėją, kad jisai pasiaški-nėtų. Pagaliau, matysime ką liudijančios moterys sakys stoje akis į akį su vienuoliu. Ant galo, mes negalime ne išklausti savo piliečių reikalavimo tokiu svarbiu skundu — ir atsisėdo teisėjas prie rašomojo sta-lo.

Tuo tarpu burmistras pasiūkė vieną policijantų ir ką tokio jam pakuščėjo į au-sį. Policijantas tuojaus išsiskubino iš teisėjo raštinės. Tuomet prieina burmist-ras prie ano apsynio žmogaus ir pasive-dęs jį į šalį patylomis kalba, vaktuodamas teisėją ar tas neklauso:

— Žinau, Tamsta esi geras katalikas, todėl pats pasvarstyk, ar tinka katalikų dvasiškius statyti prieš protestantą teisė-ją? Atmink, kad protestantai tik to ir lau-kia, kad gavs progos pažeminti mūsų dva-siškius... Todėl atšaukit savo reikalavimą areštuoti vienuolį!

— Negalima, ponas Burmistre! — at-sako garsiai prikalinėjamasai. — Reikia parodyti mūsų prasikeikiusiems kunigams, kad šioje šalyje yra įstatymai draudžianti kurstyti piliečius vienus prieš kitus. Pa-galiau nesuvaldžius tokių sukvaliojusių fanatikų keršto, ne vieno net gyvastis atsi-duria pavojūm. Tamsta nežinai prie ko tie vienuolio pamokslai neprotaujančius žmo-nes veda...

Tuo tarpu teisėjas parašo arešto įsa-kymą ir prisaikines skundėjus, išsiunčia konstabelį atvesti areštuojamo vienuolio. Paskui konstabelį išeina ir burmistras. Vi-si su nekantrumu laukia atvedant vienuolį, tačiau neužilgo grįžta konstabelis ir prane-ša, kad vienuolis jau vakar vakare išvaži-avęs net į vakarinę valstijų lietuvių koloni-jas.

— Negalimas daiktas! — ginėja apy-senis žmogus. — Buvo garsinta, kad jis čionai bus visą savaitę ir paskutinį pa-mokslą sakys sekamo sekmdienio vakare.

— Žinau keno čia darbas! — atsakė piktai teisėjas. — Nesinori tik pyktis, o aš tą vienuolį tuojaus iškaščiau klebonijoje... Vienok užtikrinu, kad jisai su savo pa-

mokslais šiame mieste daugiau nesirodys. Ir prasikeikisio vienuolio daugiau niekas nematė, neigi jo pavokslų girdėjo. Pasiliko miestelyje tik jo pasėtos neapy-kantos ir keršto nuodai, kurie per keletą savačių tąsė vietos lietuvius po teisėjų raštines ir apie pora bylų atsidurė net į ap-skritieio teismą.

XIII.

— Parėjęs namo papasakojau šį visą atsitikimą Mildai — tęsia toliau Jurgis savo išpažinti. — Nors ji nudavė, kad ma-no pasakojimo neklauso, vienok ant galo pridurė:

— Matai prie ko lietuvių gyvenimas priėjo...

— Taigi! — pritariu jai. — Bet ar ne-tavo užtariaujamas kunigas mūsų gyveni-mą prie šito privedė?

— Visai ne! Ne kunigas kaltas, bet jūs, kurie pradėjote kovoti prieš kunigus... — atsakė ji piktai, nepakeldama akių nuo mezginio.

— Klausyk, Milda! Kam mums bar-tis ir vaidintis už kažin keno reikalus? Pradėkim mūsų gyvenimą iš naujo ir su-gražinkim mūsų namams seniaus švietusę laimės giedrą... — maldauju jos net pro ašaras.

— Jau pervėlu prie to grįžti... — at-sako ji tyliai, neramiai pasijudinus.

— Kodėl vėlu! — klausiu neapsako-mai nustebęs. — Kuogreičiausiai išvažiuo-kim iš šito miesto, kuris mūsų laimei siu-lus suviyo ir vėliaus tuos siulus sutraukė.

— Jau pervėlu mūsų gyvenimo laimę atbudavoti iš naujo... Atvirai prisipažįsiu tau, Jurgi, kad meilės ugnis mano širdyje jau išgeso... Tu savo pasielgimais ir gir-tuokliavimu atstumei mane nuo savęs ir šiandien, vietoje meilės, aš vien neapy-kantą jaučiu linkni tavęs...

— O kas mane privedė prie girtuoklia-vimo, ar ne tu?! — šaukiu iš visų jėgų, degdamas neapsakomo nusivilimo karščiu. — Tu, tarsi tas šliaužiunas paslapčio-mis prislinkai prie manęs ir užnuodijus mano širdį savo viltingos meilės nuodais, sugriovėi mano gyvenimą, sunaikinai mano ateitį; aš del tavęs savo namų išsi-žadėjau, tėvus suvyliu ir dabar dar drįsti ironiškai juoktis iš mano skausmų!..

— Tuje valandoje prisiminė man palik-ti Lietuvoje namai ir duotas tėvams pri-žadas. Tai buvo pirmas toks aiškus prisiminimas namų ir tėvų nuo to laiko, kai aš ją sutikau. Apėmė mane neapsakomas ne-ramumas ir šmestelėjo pikta mintis:

— Nužudyk ją ir save!

Bijodamas, kad kas pikto ne atsitiktų skubiai išėjau iš namų ir, kaip paprastai tokiuose atsitikimuose, atsiduriau smuklė-je. Vienok ir degtinės nuodai negalėjo nuslopinti kilusios piktos minties:

— Nužudyk ją ir save...

Juo daugiau degtinės gėriau, juo la-biau degė krutinė ir juo drąsiau tas pa-gundos balsas man šnibždėjo:

— Ji savo viltingos meilės nuodais pražudė tavo leimę. Tu, jos vyliaus žvilgs-niais sužavėtas, suvyliai savo tėvus, gir-tuokliu pavostaj... Kas šiandien iš tavęs beliko? Kiekvienas iš tavęs juokiasi ir paniekos pirštis bado. Kokią tau ateitį gyvenimas žada?.. Sukurk tat kruvino keršto gaisrą ir tegul jisai užčiaupia jos ironišką juoką iš tavo skausmų! Jau šia-me gyvenime nesurasi sau ramumo ir lai-mės — viskas jau žuvė...

Baisus man tas kruvinos pagundos balsas! Stengiuosi jį paskandyti degtinė-je, bet jis vis galingiau ir galingiau bel-džiasi į mano vaizduojančios širdies duris.

(Daugiau bus).

SULENKĖJUSIAI LIETU-VAITEI.

Tu ne lenkė esi,
Ir ne lenkės duklė:
Kam tad tavo širdy
But mus jausmo versmė?

Žodį tark — kai diena
Aišku, kam priklausai:
Nusijuok — ir tada
Kas esi, pasakai!

Tu ne lenkė esi
Nors sakaisi, — tikėk!
Mūsų dainos širdy—
Jos yr' tavo: mylėk!

Vilks.

Lenkų Puolimų Santrauka

(1922 m. rugpjūtis—rugsėjis).
(Musų specialinio Korespondento).

Lenkai yra tokie žmonės, kad savo kaimynų nekandus ramiai gyventi negali. Tai liudija kiekviena tauta, kuri rubežiuojasi su Lenkija.

Paimsim vieno mėnesio bėgį, iš rugpjūtio į rugsėjį, tai matysime, kad ištikrųjų taip yra. Čia paduodama tik dalis to, ką lenkai padarė. Butent: š. m. rugpjūčio m. 18 d. lenkai puolė Giedraičių m. net du kartus, — rugpjūčio 19 d. darė trečią puolimą; rezultate jų vienas nukautas. Rugpjūčio 20 d. irgi atnaujino savo užnamus, bet ir ši kartą jiems nepasisekė — vienas iš jų sužeistas; tai įvyko iš 19—20 naktį. Rodos, kad viskas gerai: milicija išvyjo lenkus ir daugiau, nors dienele bus Giedraičiaus ramu. Tik tą pačią dieną anksti rytą 6 val. įmiršę lenkai dideliu smarkumu vėl puolė Giedraičius; vieni šaukdami ejo pirmyn, kiti likę užpakaly plėšė nekaltus gyventojus. Miestely išplėšė krautuves, išdaužė langus; kur buvo uždarytos durys — ten išlaužė. Žodžiu, padarė milijoninius nuos tolius gyventojams. Keletui žmonių net paskutinius marškinius nuvilko. Ypač labai mušė žydus, kad šie nenorėję nurodyti kur yra vietos milicija. Milicija kiek pajėgdama sudarė reikalingas iš žmonių jėgas ir pradėjo tokius „geradėjus“ kraustyti lauk; pačiuose Giedraičiaus trys lenkų partizanai gavo galą. Lenkai nieko nepasitraukė Kraujalaidžių kaimo linkui. Po nušio rasta 9 legionų šautuvai, keletas rankinių granatų, išmėtyti durtuvai ir kitokia lenkų kariuomenės vartojama karo medžiaga.

Dar vienas, net ir juokingas dalykas, tai lenkų kareiviai Lygumų—Meilunų „placukos“ (jų sargybos vieta) slapta išėjo rugpjūčio 16 į 17 naktį neutralinė juoston, kad pasivogus bulvių. Užėjo bulvių savininkas ir pastebėjo, kad jam bulves „padedą kasti“, ėmė aršintis prie „talkininkų“, bet pastarieji neprisileido artyn ir pradėjo šaudyti. Tuo tarpu „placukų“ kareiviai manydami, kad lietuviai juos apšaudė, pradėjo smarkiai „bombarduoti“ neutralinę juostą. Šaudymas tęsėsi kone pusę valandos, kol grįžę „talkininkai“ su bulvėmis prisipažino, kad jie šaudė.

Iš rugpjūčio 19 į 20 d. Joniškių rajoną neutralinės juostos iš Vilniaus atvyko apie 60 lenkų partizanų, taip vadinamųjų Aukštosios Silezijos „povstancai“. Dalis jų apsisusto Medekiu, Skardžių ir Sarganorių kaimuose; likusieji — lenkų sargybą užpakaly. Kurio tikslu jie čia atsibaladojo — nežinia, tik žmonės sako buvę pasirengę pulti Joniškį, Dubingius, Giedraičius ir Širvintus. Atvykę, tuojau pradėjo žvalgytis po neutralinę juostą ir kadangi ap Rupertai labai blogai, tai ėmė plėsti nuo gyventojų reikalavimus sau daiktus, ypač maistą. Šiame rajone partizanams vado vauja Stanislaw Peslak, pasivadines „Komendant milicijai 3-go okregu“. Kadangi milicijos vardu buvo pritraukta ir iš vietos vaikinų tarnybon, tai pasta riejai sužinoję kokiam tikslui juos priėmė, pradėjo atsisklindinti nuo pareigų, sunešdami savo ginklus pas patį Peslaką. Šis-gi matydamas, kad milicininkai atsisako, paprasė „povstančių“ teroro būdu priversti atsisklindinti buti partizanais. Na, ir plėkė „povstancais“ atsisklindinti.

Tie patys „povstancais“ stovintieji Medekiu kaimo rugpjūčio m. 22 d. prievarta suvarė artimesnius kaimų vyrus,

ir savo „gminą“ susirinkimui daryti. Neva rinko 3-čio „ogregų“ teisėją. Tarp kitko žmonės buvo užklausti ar nori dėtis prie Lenkijos. Visi tylėjo ir nieko neatsakė, tik buvęs žmonių tarpe vienas iš „povstančių“ šuktelėjęs, kad „chcemy“ ir buvo užprotokoluota gyventojų „noras“. Toliau „povstancais“ ragino, kad greitai atvykstančiai Tautų S-gos komisijai, žmonės duotų įvairius ant lietuvių skundus. Kadangi paaiškėjo, kad žmonės daugiau žmonių nusiskūsti del pačių partizanų, tai buvo pasiūlyta išnešti, nors tokią rezoluciją: lietuviai esą Jonišky ir neleidžia žmonių iš neutralinės juostos į bažnyčią, tai reikia dėti pastangų išvyti juos ir skūsti Tautų Sąjungos Komisijai... Ši rezolucija tapo, nebalasavus užprotokoluota.

Rugpjūčio 25 d. 16 val. lenkai apšaudė Širvintus, bet milicija juos išvyjo sunkiai vieną sužeisdamas. Rugsėjo m. 3 d. lenkai iš Avišonių k. (ties Širvintais) puolė žmonių miliciją, bet pasekmės tokios: vienas lenkas užmuštas ir 4 sužeisti.

Gi tą patį įvykį aprašydama „Gazeta Wilenska“ 202 num. taip sako: „Lietuviai skaičiuje poros kuopų, pradėjo ugnį iš šautuvų ir kulkosvydžių... Savaitės kovose žuvo lietuvių par žm. 10 buvo sužeistų; gi milicijos pusėj 1 užmuštas ir 2 sužeisti.“

Šioms kovoms praėjus, tą pačią dieną (rugs. 3 d.), žinomas neutralinė juostoj lenkų partizanų gaujų vadas, Virbalis —Sartonas, surinkęs Širvintų apylinkės seniunus paaiškino, kad greitai laiku neutr. juoston atvyks kariuomenė, kuriai reikią duoti vietos kaimuose. Maistu jis patsai žadėjęs „aprupinti“, tik butai jiems esą reikalini. Dar įsakė seniunams, kad gyventojai jokių kliučių kariuomenei nedarytų ir be prieš taravimų pataisytų per savo laukus kelių tiltus, kad būtų galima pravažiuoti su artilerija ir gurguole.

Tuo pat metu susiorganizuoję Liubavo rajone (Suvalkijoj) lenkų partizanai apšaudė vietinę žmonių miliciją.

Kad save pateisinus, pridedanti nekaltais, lenkai duoda memorialus Tautų Sąjungai. Taigi iš š. m. rugsėjo m. 5 d. lenkų laikraštį „Gazeta Wilenska“ skaitome, kad Trakų valsčiaus gyventojai neva tai rengiasi įteikti Tautų S-gos Komisijai memorialą, kuris apimsias tik dalį tų skriaudų, kokias „perneša“ neutralinės juostos gyventojai ryšy su lietuvių represijomis.

Po kaikurio laiko tam pačiam „Gazeta Wilenska“ paduodama Širvintų valsč. „gyventojų“ rezolucija, kurie po kovų ties Avišonimis susirinko į mitingą, kur jausdamiesi save lenkų tautiečiais, kreipiasi į Pilsudskį, kad priskirtų neutralinę juostą lenkams ir tą Vilniaus žemių dalį, kuri yra „Kauno Lietuvos“ valdžioj. Rezolucijoj dar sakoma: „Neišpildžius prašymo, bus griebiamasi atatinamų žygių ir gyventojai pradės kovą su lietuviais; neturėdami ginklų priversti išeiti į mutes žmonių su dalgėmis.“ Tačiau, toksai lenkų teisinimasis ir minėjimas „gyventojų su dalgėmis“, yra visiškai nevykęs išrodymas savo nekaltumo, nes kiekvienam lietuviai žinoma, kad tokius „memorialus“ gamina lenkų partizanai, tik gyventojų vardu prisidengę.

Čia ir tenka nurodyti kokių „dalgijų“ lenkai griebiasi. Rugpjūčio m. 22 d. lenkai, Širvintų rajono partizanams Avišonysna iš Vilniaus atvežė 7 vežimus ginklų: kulkosvydžių, kombas-

zydžių, šautuvų, šovinių ir granatų. Ginklus atgabenti buvo priversti širvintų gyventojai, tuo laiku savo reikalais buvę Vilniuj, kur juos lenkų žandarai sulaukė ir įsakė važiuoti sulig jų nurodymo. Kartu su ginklų transportu atėjo ir 30 partizanų. Tą pat dieną per Ramošonių kaimą praėjo apie 300 partizanų, apsirėngusių kariškiais rubais; sakėsi, kad esą „ulany polskie“. Tai tokie „gyventojai su dalgėmis“!

Dauguma iš atvykstančių lenkų partizanų yra įvairūs iš kalėjų paliuosuoti kriminaliniai prasikaltėliai, kaip kariai taip ir civiliniai žmonės. Dalgelį jų basi ir apilyšę, matyt, kad tyčia atkeliauvę į neutralinę juostą pasiplėsti, kad apsiliktų; žmonės pasakoja, kad kairiurie partizanai išsitarę, buk, lenkų valdžia paliuosuojant iš kalėjų sukasi: „Eikite į neutralinę juostą, išvykite lietuvių partizanų, — ten gausite visko!“ Beveik kasdieną partizanų skaičius didėja ir visi iš tų „gerųjų“... chuliganų.

Š. m. rugsėjo m. 9 d. lenkai prisistartino prie dvaro Paširvintis ir šaudė širvintų pusėn. Šaukdant uždegę tuscia negyvenamą bakažę, pasitraukė. Tą pačią dieną 14 val. stipri lenkų grandinė artinosi prie Širvintų iš Kielių kaimo pusėn ir apšaudė miestelį, gi 21 val. ant kryžkelio Širvintai—Paširvintis — Kieiai, lenkai ėmė šaudyti lietuvių pusėj ir besitraukdami padegę prikraudą javų klauoną; sudegino dar porą trobių, kad

S.L.A. REIKALAI

PRANEŠIMAS S.L.A. NARIAMS PRIEGLAUDOS NAMO KLAUSIMU.

Čionai aš neaiškinsiu nei Prieglaudos Namu naudingumo, negi kalbėsiu apie Senelių ir Nesugalėjusių Fondo įkurimą, nes tų aiškia nušvietę „Tėvynės“ 48 numerio. Priegl. Namu Komisijos narys gerb. Mažiukna. Aš čionai pasistengsiu nurodyti S.L.A. nariams, kiek komisija nuveikė šiuo reikalu, sulig pereito S.L.A. Seimo nutarimo.

Aš parvažiavęs iš Seimo tuojaus kreipiausi į S.L.A. Sekretorę, p-lę Jurgelutę, kad man prisiųstų Priegl. Namu Komisijos narių antrašus, nes Seime nesuspėjome nei susiorganizuoti, nei įteikti kitų antrašų pasirašinti, o „Tėvynėje“ tuo tarpu dar nebuvo skelbiama komisijų antrašai. Tuojaus susirašinėjau su kitais komisijos nariais: gerb. Mažiukna ir Savičku ir tuojaus nusistatėm savo darbuotei planus, prisilaidydami Seimo nutarimo šiuo klausimu. Pirmiausiai įgaliojimą gerb. Mažiukna, kaip komisijos sekretoriui, kreiptis prie Įstatų Komisijos, kad ji sužinotų Valstijų Apdraudos Departamentuose, ar galima Prieglaudų Namu Fondas likviduoti, o jo vietoje įsteigti Senelių ir Nesugalėjusių Narių Fondas ir Priegl. Namu Fondo pinigai paskirti naujai steigiamam. Gerb. Mažiukna kreipėsi į Įstatų Komisijos pirmininką, adv. K. Gugį, šiuo reikalu tuojaus po Seimui, tačiau ligi šiol dar nėra gautas atsakymas. Todėl šis visas reikalas ligi šiol užsitęsė. Man tiesiog nesuprantamas tokis Įstatų Komisijos Pirmininko pasielgimas!

gyventojams parodžius savo „galę“ ir sakė, jei dar neįsileisiam jūjų, tai sudėginsia visą širvintų m. ir apylinkės kaimus. Bet gyventojai prie tokių gąsdinimų yra pripratę ir nelabai tai boja, nes kiekvienas yra pasiryzęs ginti savo samonotą bakažę, nors ir pavojingiausioj valandoj.

Š. m. rugsėjo m. 11 lenkų partizanai ir policijantai užpuolė Vardžiakiemių kaimą (Ežerėnų apskr. Dukšto valsč.); tikslas jų, surinkti visus jaunos vyrus iš neutralinės juostos, kad vėru priverstus stoti lenkų kariuomenėn; sugavo vieną tik civilį vaikną ir nusivarė plakdami „nagaikomis“ Dukšto miestelin.

Š. m. rugsėjo m. 10 d. 12 val. lenkų partizanai puolė Bagdonių, Stareikių ir Stravkos kaimus; pašaudę kokį pusvalandį — pasitraukė.

Š. m. rugsėjo m. iš 13 į 14 d. naktį lenkai apilėšė Pagrauzių dvarą Liubavo valsč. (Suvalkijoj); pagrobė du arklius ir du vežimus gabenosi Lenkijon, bet vietos žmonės su milicijos pagalba, juos sulaukė ir priverstė, palikus grobį, pasitraukti. Iš „strioko“ vežime paliko du prancuzų šautuvus.

Čia apibūdinta tik dalelė lenkų puolimų, bet toli gražu ne viskas. Manau, kad kas nors pernešęs lenkų jungą pilnai duos tvirtinti išdėstytus čia faktus ir galės daugiau papildyti, o tuo tarpu savo kailio patyrimu, skelbiu tai plačiojo pasaulio domei!

Pavergtasias.

Vienok dabar galiu pranešti S.L.A. nariams, kad naujas žingsnis yra daromas pirmyn. Dabar komisija jau atsikreipė į S.L.A. Pildomąją Tarybą šiuo reikalu, kad ji padarytų reikalingus atsiklausimus Valstijų Apdraudos Departamentų ir aš turiu vilties, kad Pild. Taryba greitai šį klausimą išspręs. Jei ne Įstatų Komisijos trukdymas, aš esu tikras, kad šitas reikalas būtų įvykintas su pradžia 1923 metų.

Jurgis Bulota,

Priegl. Namu Kom. pirm.

Redakcijos pastaba. Atsiprašu Įstatų Komisijos, ypač jos pirmininko, adv. K. Gugio, kad šį straipsnelį dedu „Tėvynėn“, nes negalima atsakyti organe vietos oficialiam pranešimui tokios svarbios komisijos pirmininko. Taipgi atsiprašu ir gerb. J. Bulotos, kad jo pranešimas teko žymiai sutrumpinti, nes negalima organe dėti tokiu tonu parašyto kaltinimo S.L.A. Seimo rinktų komisijų.

Prie progos tenka pastebėti, kad šiuo žvilgsniu Įstatų Komisijos kaltinimas ne vietoje. Įstatų Komisiją Seimas renka ne tam, kad ji tarnautų kitoms komisijoms, o vien tam tikslui, kad pildytų savo pareigas, kurios pažymėta S.L.A. Įstatuose. Kiekviena S.L.A. partovioji komisija veikia savistoviai ir nei viena komisija neturi teisės įsakymus davinėti kitai komisijai. Pagaliau, čionai kalbamasis reikalas neturi nieko bendro su S.L.A. įstatų pataisymu ar papildymu, tad už ką galima kaltinti Įstatų Komisiją? Valstijų Apdraudos Departamentai yra lygiai atdარი kiekvienai S.L.A. ko-

misijai ir jeigu kuriai reikią, gali kreiptis su kokiais paklausimais į tuos departamentus, tai pati komisija privalo tą atlikti, o ne įsakinėti kitoms komisijoms, jai Seimo pavestą darbą dirbti. Nei viena komisija pastovios algos negauna ir todėl ji neprivalo kitoms komisijoms tarnauti.

Dar žadėlis delei paties reikalo. Valstijų Apdraudos Departamentai nesikiša į tokius mūsų organizacijos fondus, kurių palaikymas nesiriša su reguliaria mokama narių priverstina mokestimi. Pavyzdžiui, jei mes norėtumėm įkurti prieglaudų Našlių ir Našlaidžių Fondo lėšomis, tuomet jau reiktų atsiklausti Apdraudos Departamentų, kad gavus jų nurodymus ir sutikimą tokiai prieglaudai steigti, nes į šį fondą nariai moka reguliariai priverstinus mokestis. Kadangi Prieglaudų Namu Fondas yra sudarytas vien aukomis ir laisvos valios narių mokestimis, todėl organizacija šio fondo pinigus gali panaudoti tokiems tikslams, kuriems Seimas arba didžiūma narių paskirs, be jokio atsiklausimo Apdraudos Departamentų. Taipgi ir šiuo rimu proponuojamo Senelių ir Nesugalėjusių Fondo klausimu tik tuomet reiktų atsiklausti Apdraudos Departamentų, jei tokio fondo įkurimas būtų rišamas su priverstinomis nariams mokestimis. Bet, rodosi, apie tai nebuvo nė kalbos pereitame S.L.A. Seime. Butų labai gerai, jei Priegl. Namu Komisija pasikelbtų savo projektą, kuriu būdu ji mano šitą klausimą išspręsti. Pagaliau, jei būtų manoma uždėti nariams priverstinus mokestys šito naujo fondo palaikymui, tai ir tuomet jau reikalinga turėti detalai išdirbtas projektas ir tik su tokiu projektu tegalima kreiptis į Apdraudos Departamentus, norint gauti galutiną jų nuomonę tuo klausimu. Jei būtų atsikreipta į Apdraudos Departamentus be jokio projekto, tai iškalno galima numanyti jų atsakymas: „prisiųskite detalų projektą jūsų proponuojamo fondo įkurimui“.

Praeities praktiški prityrimai mums aiškiai pasako, kokio atsakymo galima tikėtis iš Apdraudos Departamentų, jei be detalių paaiškinimų prie jų kreipiesi su bent koku klausimu.

IŠ S.L.A. KUOPŲ DARBUOTĖS.

NUO REDAKCIJOS.

Nekurie S.L.A. darbuotojai rašydami iš kuopų darbuotės kartų praneša ir naujai išrinktos kuopos valdybos narių vardus. Taigi šiuomi pranešame gerb. kuopų darbuotojams, kad jie nesupyktų, kuomet neras naujos valdybos paskelbime tuose savo rašiniuose, nes naujas kuopų valdybas skelbsime atskirai ir išuomet, kaip kad dar rydavome kas metai. Tuo būdu nėra išrokovimo skelbti kuopos valdybą net dviem atvejais.

Taipgi butų labai pageidaujama, kad kuopų sekretoriai naujas valdybas praneštų kuoilaukiausiai, kad su pradžia vasario mėnesio sekamų metų gaštumėm jas visas kartu paskelbti organe. Apart to, nuo

širdžiai prašomi kuopų sekretoriai kuopų valdybų narių vardus rašyti kuoilaukiausiai sekamoje tvarkoje: J. Kampas — pirm., J. Kampaitis — vice-pirm., J. Kampiliavičius — fin. sekr., J. Kampienė — ižd., J. Kampelis — org., J. Kampulaitis — marš., Dr. J. Kampil — dr.-kvot., J. Kampilutė ir J. Kampauskas — iždo glob., J. Kampickas ir J. Kampilunas — lig. lank.

Kuomet kuopų valdybos būtų surašytos aiškiausiai tvarkoje, kaip aukščiau nurodyma, tu būdu sutauptų daug laiko redakcijai, nes nereiktų ieškoti po kuopų narių lakštus kaip tikrai vieno ar kito neaiškiai parašyto nario pavardę rašoma ir nereiktų redakcijai tų visų vardų perrašinėti. Todėl šiuomi meldžiame gerb. kuopų sekretorių atkreipti dėmesį į šį mūsų patvarkymą, nes tas kuopų sekretorių visiškai neapsunkina ir daugiau laiko tokiame darbu nereikia pašvęsti, o redakcijai tuomi begaliniai palengvinama.

106 kp., San Francisco, Cal.

Laikytam kuopos susirinkime gruodžio 3 d., tapo išrinkta nauja kuopos valdyba 1923 metais. Nauja valdyba pareiškė, kad ji yra pasiryžusi dirbti bepartijviai kuopos ir visos organizacijos labui, o ypač dėš visų savo pastangų, kad padidintų kuopą narių skaitliumi. Todėl valio nauja kuopos valdyba! Uždarius kuopos susirinkimą, tapo sutverta T. M. D. kuopa iš 13 narių.

S.L.A. kuopos narys.

60 kp., Grand Rapids, Mich.

Laikytame metiniam kuopos susirinkime gruodžio 3 d. sekretorius perskaitė gautą iš Centro laišką, kuriuomi pranešama, kad S.L.A. Pild. Taryba paskelbia naują Aukšinių Konkursą. Visi nariai tuo pranešimu pasidžiaugė, o gerb. kuopos organizatorius, kuriuomi išnaujo išrinktas A. J. Bernotas, pareiškė tvirtu pasiryžimu darbuotis visom savo išgalėm, kad laimėjus pirmą dovaną ir kartų prašė visų kuopos narių, kad jie irgi atliktų savo pareigas ir padėtų jam darbuotis kuopos ir visos organizacijos labui.

Šiuomi norėčiau atkreipti visų 60 kuopos narių dėmę, kad jie ištikrųjų atliktų savo pareigas ir pagelbėtų gerb. organizatoriui darbuotis mūsų organizacijos labui. Kiekvienas žino, kad Grand Rapids lietuvių kolonija yra gana didelė — priskaitoma apie 4,000 lietuvių, o kaip girdėt, tai prie parapijos priguli tik apie 400, tai kur-gi kiti lietuviai yra? Prie vietinės S.L.A. kuopos nei tiek nepriguli. Todėl reikalanga šitie visi susnuodę mūsų broliai išjudinti ir visus prirašyti prie mūsų garbingos organizacijos. Juk visai nesunku kiekvienam nariui prikaltinti nors po vieną naują narį, tik reikia nepatingėt paaiškinti mūsų organizacijos praklinų tikslai ir ta nau da, kurią S.L.A. nariai gauna iš savo organizacijos... Juk kiekvienam yra gana aišku, kad jis-sai nežino ko rytoj susilauks. Šiandien sveikas ir linksmas, o rytoj jau gali ant mirtino palato gulėti. Aš pats jau turiu 2, o gal ir 3 naujus narius, kuriuos baigiu prirengti mūsų organizacijai kandidatais. Žinokite, kad ir kiekvienas kuopos narys gali lengvai tą patį padaryti.

Todėl stokime visi nariai į darbą, o visiems bendrai dirbant bus nesunku surasti nors šimtas naujų narių. Vienok mūsų kolonijoje yra tokia plati dirva šiam darbu, kad lengvai galima prirašyti mažiausiai 150 naujų narių konkurso metu, jei tik visi dirbsime.

224 kp., Bulpitt, Ill.

Mūsų kuopa atliko praklinų darbą, sušelpdama Andrių Dankevičių, kuris kada tai buvo S.L.A. nariu ir iš kokios priežas ties apledo mūsų organizaciją — nežinau. Vienok dabar jam esant didelėje nelaimėje, nes jau 8 mėnesiai kaip negali atsikelti iš lovos, todėl šiam nelaimingam žmogui labai reikalinga medžiaginė pagalba. Taigi mūsų kuopa paskyrė 10 dol. iš savo iždo ir išrinko komisiją iš P. Bružo ir D. Jančiulio, kad parinktų aukų nuo vietos žmonių. Komisijai tinkamai pasidarbavus surinkta geras pluoštų pinigų. Aukavo netik lietuviai, bet ir svetimtaučiai. Prie progos čionai paskelbiu ir aukuotojų vardus.

S.L.A. 224 kp. — \$10; Farmers State Bank — \$5; A. Je- baltas \$3; po \$2: E. Bulpitt, C. E. Patterson, H. Dinievič ir P. Bružas; J. Drazgulius — \$1.35; po \$1: K. Svinkunas, D. Jančiulis, F. Norvilas, P. Bagdonas, P. Milančičius, F. Peleckis, A. Ceikus, P. Barborinas, St. Kan-

šiam susirinkime tapo išrinkta ir nauja kuopos valdyba, kuri bus paskelbta vėliaus.

Jurgis Lapinskas.

66 kp., Ansonia, Conn.

Jau senai buvo rašyta apie kuopos darbuotę. Seniaus, kada čia darbavosi Jonas Tareila ir kiti veikėjai, tuo kartu mūsų kuopa buvo skaitlinga nariais ir daug budavo veikiamas tarpe vietos lietuvių pačios organizacijos ir vietos lietuvių labui. Bet šiuo tarpu kuopa puseitina sumažėjo nariais ir jos veikimas nėra toks žymus. Priežastis bus tame, kad praeitais laikais visų domė buvo nukreipta Lietuvos labui darbams ir per praeitą bedarbę daug narių išvažinėjo. Antra priežastimi yra narių didelis apsilieitimis, nesilankymas į susirinkimus. Iš šios „ligos“ nariai turėtų patys išsigydyti, atsilankydami į susirinkimus, o tuomet susirinkimai bus gyvesni ir atsiras daugiau energijos mūsų veikime.

Daug narių yra, kurie mažai skaito organą „Tėvynę“ ir į susirinkimus nesilanko, tai jiems koks naujas įvykis organizacijoje yra nežinomas, kaip ir del ko įvyko. Kaip praneši, tai te bisi, kaip čia galėjo buti. Žinoma tokis narys pradeda atšalti nuo organizacijos, prieg tam visur yra blogos valios žmonių, kurie visko prasimano ir silpnos valios narys prisiklauses visokių pasakų išsibraukia iš S. L. A. Daug yra tokių, kurie po kiek laiko apsižiuri, kad jie klaidą padarė, nes jie pamato, kad prigulėdami prie S.L.A. daugiau siai sau gero darė, apripindami savo nežinomą rytojū, todėl ateina prašytis, kad juos vėl priimtum atgal, sutikdami užsi mokėti užvilktas mokestis. Vienok S.L.A. įstatai neleidžia išbraukti narį priimti atgal be įsirašymo iš naujo.

Taigi šiuomi yra kviečiami visi nariai ateiti į kuopos susirinkimą, kuris įvyks sausio 7 dieną, 1923 m., 7 val. vakare. Lietuvių Svetainėje. Šis susirinkimas bus vienas iš svarbiausių, nes bus renkama kuopos valdyba sekamiems metams ir yra daug svarbių pranešimų iš Centro ir kitų svarbių reikalų. Ateikit ir patys sutvarkyt reikalus, kad vėliaus nereiktų rugoti, kad tas ar tas viršrinkas niekai. Ištikrųjų, sausa me džio šaka nieko gero neduoda ir tik bereikalingai apsunkena patį medį, taip ir atšalęs nuo savo organizacijos ir priešais ją veikdamas narys yra panašus sausai medžio šakai. Todėl kuopos nariai, pasistengkime atlikti savo pareigas linkui savo organizacijos, o tuomi tik sau daugiausios gero padarysim.

Juožas Marčiulionis — rašt.

atantinavičius, A. Bergelis, St. Palulis, John Love, Jr., V. Lausnas, E. Colin, F. Freilinga, Mrs. Petkus, W. Davison, A. Žvalauskas, S. Idelman, Kincaid Lbr. Co., A. B. Tewksbury, B. Papolavičius, J. Kriščiūnas, J. Mikėnas, C. Kavaliauskas, A. Kaleinik, J. A. Lalchenny, A. Leščinskas, B. J. Wjodber, P. Kiassetto, Bulpitt Garage, V. Erio, V. Vasiliauskis, J. Angleton; po 50c.: J. Borias, V. Uraška, F. Burba, W. Laukam, J. Seloski, J. Mickus, M. Vasiulik, M. Utara, J. Vižius, M. Balčiūnas, M. Dudra, B. Hardin, St. Stanic, Mrs. Roberts, L. Lombres; J. Corsiatto — 45c.; M. Hormonas — 30c.; po 25c.: M. Arsulick, T. Lauros, M. Pleslie, J. Torisiale, P. Lavakav, F. Kitrusis, Mrs. Dannelly, J. Kitrusis, T. Bitautas, D. Lanzatti, F. Jlypevič. Viso aukų surinkta \$75.05.

Visiems aukautojams varde A. Dankevičiaus tariau širdingai ačiū!

L. Klimavičia — fin. rašt.

PRANESIMAS SLA. 2-ro APSKR. KUOPOMS.

Kaip jau buvo pranešta per organą „Tėvynę“, jog SLA. 2 apskr. kuopų delegatų metinis suvažiavimas įvyks 31 d. gruodžio, š. m., 12 val. dieną, Stefan Zmudo svetainėje, 15639 So. Halsted St., Harvey, Ill.

Visos kuopos esate prašomos prisijusti delegatus paskirtu lauku, nes tai bus svarbus suvažiavimas. Bus renkama nauja apskr. kuopos valdyba ir daugias svarbių klausimų išsprendimas.

Harvey'os 289 kp. praneša, kad tą patį vakarą jie rengia šeiminikišką vakarienę su muzika apskr. kuopoms naudai. Taigi svečiams-delegatams bus progą susipažinti su harvyjiečiais.

Dar turį čia priminti, jog kuopoms laišku nėra siūsti reikale minimo suvažiavimo, taigi ši pranešimą patėmėj, žinokite, jog kitokio pakvietimo negausite ir rengitės prie suvažiavimo. Priežastis nepasiuntimo laišku yra ta: negavau greito atsakymo kokioj svetainėj turėsime suvažiavimą. Gavęs pranešimą nuo SLA. 289 kp. sekr. apie svetainę, tik 11 d. gruodį, nemanau, kad laišku siuntinėjimas būtų kokią vertę. Taigi kurios kuopos neturi išrinktą delegatą, gali kuopų valdybos paskirti delegatus, arba pačios valdybos dalyvauti suvažiavime.

Chicagos kuopų delegatai važiuodami traukiu, nuvažiavę į Harvey, išlipę ant stoties eikit 155-ta gatve į rytus iki Halsted St.; Halsted gatve į pietus iki svetainės.

P. J. Petronis — apskr. sekr. 10453 So. State st., Chicago, Ill.

ATSISAUKIMAS I SLA. NARIUS.

SLA. 304 kuopos narys, K. Reinortas, po pasaulinio karo nustojo savo darbo ir negalėdamas gauti darbo per 13 mėnesių nedirbo, o didelis pragyvenimo brangumas nustumė jį iš šeiminyno blogon padėtin. Suradęs darbą, pradėjo dirbti tokioj dirbtuvėj, kurioje neatsako už susižeidimą ir mažą užmokestį gaudavo — vos tik 25c. į valandą. Neišdirbęs pilnai dvejų savaičių patiko didelė nelaimė — sutrinė abidvi kojas. Dešinė koja liko nutraukta ant vietos dirbtuvėj ir jau antras metas kankinasi ligininė ir iš tų nepanešamų rūpesčių pripolė da nelaboji liga džiova, todėl tapo išgąntas iš Buffalo miesto į J. N. Adams ligininę, Perrysburg, N. Y.

Pasilikus jo moterei su 5 mažais kukičiais be jokio cento, paplūskusi ašarose laukia ateinančių naujų metų su vargo ir bado šmėkla priešakyje. O kapitalistai „smako nasrais“ suriję vargšo sveikata, atsisako pastoti vargiui ir badui kelią ir

ryja sykiu ir bėdinos moteries ir 5 mažų kukičių sveikata. Pripažinę jo pačio kalte susižeidimo atsitikimą ir atsisakę visai duoti tolimesnę pagalbą. Todėl mes SLA. 304-tos kuopos valdyba ir nariai, tą visą matydami, rėmė kiek galėdami, bet mūsų kuopa yra neskaitytinga nariais ir todėl neišgalim visuomet šelpti. Tas gal bus nemalonu girdėti SLA. nariais, kad prašysim jų S. L. A. nariai stoti į pagalbą. Bet matydami viršminėto nelaimingo SLA. nario ir jo moteries su 5 mažais kukičiais vargą ir skurdą beldžiant į jų gyvenimo duris, esam priversti atsilipti ir vardan šių 5 mažų prašome visų SLA. narių ištiesti savo pagalbos ranką ir paaukoti nors 1/4 valandos savo uždarbi.

Atlikdami šį labdarybės darbą atitrauksim nelaimingą savo draugą nuo sunkaus gyvenimo rūpesčių ir tokia mūsų organizacijos narė pilnai jausis esanti didelė lietuvių sąjūdo, kuri jos vargą mato ir jai pagalbos ranką ištiesia. Pasiūkim, kad nei vienas SLA. narys ne atsisakys paremti nelaimingą moterį ir jos 5 vaikučių.

Aukas siūsdami visuomet išrašykite čekį ar „money order“ ant SLA. 304 kuopos išdirbinio vardo: M. Garson ir siūskite 304 kp. sekretoriaus vardu, M. Kajokas, 114 Howard St., Buffalo, N. Y.

P. M. Banevičius, SLA. 304 kp. pirm.

DELEI LIETUVOS PILIETYBĘ ĮRODANČIŲ DOKUMENTŲ.

Sulyg naujų valdžios parengimų, po gruodžio 15 d. 1922 m., Lietuvos Respublikos užsienio pasai bus išduodami tik tiems, kurie priėmė Atstovybei kartu su pa so prašymu originalius dokumentus įrodančius Lietuvos pilietybę: kaip tai gimimo, ar jungtinių metrikus, senus Rusų ar Ob-Osto pasus, rusų laikų sąrašų knygas ir tt. Registracijos laikas baigsis gruodžio 22 d., 1922 m. ir tiems, kurie neturi ant rankų minėtų dokumentų, jau bus vargėi galima laiku gauti iš Lietuvos ministus dokumentus. Todėl, Atstovybė šiuo metu skelbia, kad neturintieji ir iki gruodžio 22 d. š. m. negalinti gauti Lietuvos pilietybę įrodančių dokumentų, gali užvesti prieš gruodžio 22 d. 1922 m. „Išregistravimo Bylą“ prisijudami Atstovybės pasu prašymą be reikalaujamų dokumentų. Tokiems pasai bus išduodami vėliaus, kuomet jie gaus pilietybę įrodančius dokumentus iš Lietuvos.

Prašymai ir išregistravimo bylų užvedimas bus priimama Atst. iki 12 val. nakties, 22 d. gruodžio, 1922 m., o po tam bus priimama tik tai tie prašymai, kurie turės ant vokų pašto žymę, kad jie išsiųsti prieš 12 val. nakties, 22 d. gruodžio.

Neįregistravę ir neužvedę „Išregistravimo Bylą“ iki paskirtam laikui, sulyg dabar einamų įstatymų, nustos Lietuvos pilietybės teisinių ir vėliaus Atstovybėje pasų nebegalės gauti.

Lietuvos Respublikos Atstovybė.

Duonos Stoka Klaipėdoje. Lapkričio 17 d. „Pr. Liet. Balsas“ rašo apie buvusį lapkričio 14 d. Klaipėdos krašto Tarybos posėdį. Šį kartą daugiausia buvo kal-

bamasi ir ginėjama duonos klausimu. Padėtis Klaipėdoje esanti katastrofiška. Jau kelios dienos visiškai negalima gauti duonos, milpų taip pat nesą. Pačiam Tarybos posėdy buvo pranešta bausi žinia, kad Smalininkuose ir aplinkiniuose miesteliuose visi darbininkai negaudami duonos pametę darbus ir išėję į kaimus jos ieškoti. Aišku, kad kraštui kylas bausis pavojus.

DIDELIS BALIUS! SLA. 252 kuopa, Muskegon, Mich. rengia pasilinksinimo vakarėlį 30 dieną gruodžio, p. Dargo Svetainėj.

Meldžiame visų lietuvių ir lietuvių, kaip vietinių taip ir iš apylinkės miestelių skaitlingai atsilankyti į viršminėtą balių, nes busite visi užganėdinti. Kviečia Komitetas.

DIDELIS TEATRAS Du Broliai. Drama 4-rių aktų, 5-kių atidengimų. Stato scenon SLA. 142 kuopa, 1 d. sausio, 1923 metų, per Naujus Metus, Fraternal Hall, 19 Elm St., New Haven, Conn.

Pradžią 2 val. po pietų. Ar jau visi laukiame Naujų Metų, nes tą dieną SLA. 142 kuopa statys scenoje tarp lietuvių senai pagarsėjusi veikalą „Du Broliai“ ir bus daug kitų pamarginimų. Veikalo prasmė nėra reikalo daug aiškinti, nes jis pats už save kalba. Reikia priminti, kad jo sulaušė dalivaus gabiausios spēkos. Veikalo pradžia primins visiems kaip rengiasi aplėsti Lietuvą ir keliauti į tą šalį kur dabar randamės. Paskui parodys nuliūptą gyvenimą ir kaip įsiai užsibaigęs. Taigi kviečiam visus atsilankyti, nes kitos tokios progos nebus New Havine.

Ižanga 35 ir 50 centų. Kviečia SLA. 142 kuopa.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

KUOPUS SUSIRINKIMAI

Sebastopol, Pa. SLA. 203 kuopos susirinkimas įvyks 7 d. sausio, 2 val. po pietų, paprastoj svetainėj. Malonėkės visi nariai skaitlingai susirinkti, nes šis susirinkimas yra metinis ir jame bus renkama nauja kuopos valdyba 1923 metams. Taipgi turime ir kitų reikalų apsvarstymui. Taigi nepamirškite minėto susirinkimo, nes kuris draugas neatsilankys, papuls po bausme 25 centų. Ateidami atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 203 kuopos. Juozas Galinskas — sekr.

Muskegon, Mich. SLA. 252 kuopos susirinkimas įvyks 7 d. sausio, 2 val. po pietų, pas P. Kaminską, 253 Grand Ave. Malonėkite visi nariai skaitlingai atsilankyti ir užsimeklėti užvilktas mokekstis. Atsiveskite ir naujų narių prirašymui prie SLA. 252 kuopos. Pirmininkas.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES! Kuomet šaukimasi Pain-Expellerio pagalbos, Skausmas greitai apgalinga ir nesaugiai — pranyksta. Su pirmą žyplėdėjimu sumalšiko skausmo, nervus kratančios nugalėjimas, kančiančio ir riečančio ir kruva strėnų dieglio, tuojaus nupliriate žengiant iš patingino šėtinio linimento ir juo ištrankite skaudamas vietas. Tikrasis Pain Expelleris turi mūsų INKARO vaizabženkli. Visi kiti yra pamėgdžijimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

PINIGAI Pasiūniame pinigais į Lietuvą ir visas dalis svieto, saugiai ir greitai. LAIVAKORTES Paroduame laivakortes ant visų linijų padarome pasportus. Patinkame keleivius ant visų New Yorko storių. Pirmenįgiame viską kas kelionėje yra reikalinga visuose reikaluose kreipkitės pas: AMBRAZIEJUS & DANIELIUS 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 5975 (SLA. nariai).

F. ŽIVATAS Paroduo laivakortes geriau šių garlaivių kompanijų ir visas dalis svieto Perku ir paroduo namus, farmas (Real Estate), Insurinu (apsaugojų) namus nuo ugnies, automobilius nuo ugnies ir atsakomybės nelaimei atsitikus. Ofiso Adresas: 1836 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Svedijos Amerikos Linija LIETUVA Greitas pasażierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPOJAUS per Gothenburgą, Svediją. Pasażieriai bus transferuoti ant jurių tiesiai į Liepoją. S. S. DROTTNINGHOLM Saus. 13, Vasar. 10, Kovo 10 S. S. STOCKHOLM Kovo 31, Gegužės 5 Trečios klisos kainos: HAMBURGA \$103.50 DANZIGA ir PILIAVA \$106.50 LIEPOJŲ ir MEMEL \$107.00 Su damokėjimu \$5.00 karės taksu. Trečios klisos pasażieriai turi kambarius tikiai su 2-4 lovakėm. Nereikia Svedijos pasporto vizos. Kreipkitės prie vietinių agentų ar Swedish American Line, 21-24 State Street, New York City.

AMERICAN LINE Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Hamburgą: *Manchuria sausio 4 *Mongolia sausio 18 Minnekahda (3-čia klisa) sausio 25 Susisiekinas su Baltijos uostais. *Naujos kajutos trečioji klasoj. RED STAR LINE Iš New Yorko į Plymouthą, Cherbourgą ir Antverpą: Kroonland gruodžio 23 Zealand gruodžio 30 Finland sausio 6 Lapland sausio 13 Geras maistas. Uždarvi kambariai. Prieinamos kainos jūsų draugams, atkeliaujant į Ameriką. Dėl informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba PASSENGER DEPARTMENT, No. 1 Broadway, New York, N. Y.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

RAŠYKITES PRIE S. L. A. "TĖVYNĖS" SPAUSTUVĖ Šiuos DARBUS ATLIEKA Konstitucijas Cikuliurus Kopertus Plakatus Vizitines korteles Knygas Tikietus Laiskus Kvitas Ofišas ir t. t.

S. L. A. kuopos, Draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu: Lithuanian Alliance of America 307 W. 30-th street NEW YORK, N. Y.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

LIETUVIS ADVOKATAS Stoju į visus teismus Detroito ir visoje apylinkė. JOS. P. UVICK, 618-20 Ford Bldg., kamps Griswold & Congress Gat., DETROIT, MICH.

Kalēdu, Dovanos

Nieks taip nelaukia kalēdu kaip biznieriiai. Juo gudresnis biznieriis, juo augstesnes kainas kelia ant kalēdinių prekių. Mat, daugelis niekad nieko neperka iki ateina Kalėdos. Toki pirkliai apie pirkinių vertę ir kainų augstumą nenusimano. Priešingai, toki žmonės Kalėdų šventės metu už viską moka dvigubai, ką tik jie perka. Apie pirkinių vertę jie ir-gi nevalgina savęs. Neveltui po Kalėdų „sensistoriuose“ galima daug naujų daiktų nusipirkti.

Prie Kalėdų dovanų daugiau linkę čia augę ir mažadalis suamerikonėjusių atėvių. Didžiuma atėvių, vietotj mētę pinigų „ant netikusiu kalėdinių prezentų“, praleidžia daug pinigų ant valgio na... ir gėrimo. Kaip vienii, taip antri klysta.

Jei kas nori pirkti Kalėdų „prezentus“, tai reikia pirkti toki dalykai, kurie suteikia naudą ir smagumą tiems, kurie gauna tą dovaną. Kaip įpsėti, kas kam naudinga, tinka, tai nelengva užduotis. Paklausti, kas ko geidžia Kalėdų dovanų, ir-gi nepatogu.

Knygos visiems tinkanti Kalėdų dovana. Tačiau ir knygas ne visi vienokias myli skaityti. Užtat perkant knygas reikia arčiau pažinti palinkimus tų žmonių, kuriems skiriamos dovanos.

Kadangi atėviai žiuri į Kalėdų dovanas su panikė, o čiaginiai nori buti amerikonais, tai čia pažymėsiu kokios knygos tinka Kalėdų „prezentui“.

Knygos apie sveikatą visiems tinka ir pageidaujamos.

Mokslą bei filozofiją mylintiems draugams nupirkite „Bodily Changes in Pain, Hunger, Fear and Rage“ parašyta prof. W. B. Cannon iš Harvardo universiteto. „The New Glutton or Epicure“ parašyta pagarsėjusio fletčerizmo teorijos autoriaus p. Horace Fletcher.

Ligotiems draugams: „Rules for Recovery from Tuberculosis“, parašyta Dr. Lawrason Brown. Taip gi „Nostrums and Quackery“, išleista Amerikos Medicinališkos spaudos draugijos, Chicagoje.

Nursems: „Occupational Therapy“, parašyta Dr. W. B. Dunton iš Johns Hopkins universiteto. Perdaug valgantiems: „Eat Your Way to Health“, parašyta Dr. R. H. Rose.

Motinioms: „Care of the Baby“, parašyta Dr. J. P. C. Griffith iš Pensylvanijos universiteto. Taip gi „Prospective Mother“, parašyta Dr. J. M. Slemmons iš Johns Hopkins universiteto.

Auklėtojams jaunų merginų ir vaikinių: „The Parents' Guide“, parašyta Dr. Emma F. A. Drake ir O. S. Davis. Tai yra labai naudinga knyga pamokiniui jaunuolių apie padorų gyvenimą ir lyties paslaptis.

Kas įdomauja apie patarNAVIMĄ ligoniams: „The Hospital as a Social Agent

in the Community“, parašyta Luey C. Catlin. Taip gi „The Third Great Plague“, parašyta Dr. J. H. Stokes iš Mayo klinikos. Tai yra geriausia pavykęs aprašymas apie veneriškas ligas.

Del jaunų moterų ir merginų: „Personal Hygiene and Physical Training for Women“, parašė Dr. Anna M. Galbraith.

Jaunoms moterims: „Her self“, parašė Dr. E. B. Lowry.

Jauniems vyrams: „Himself“, parašė Dr. E. B. Lowry ir Dr. R. J. Lambert.

Kiekvienam: „How to Live“, parašė prof. Irving Fieber iš Yale universiteto ir Dr. E. L. Fisk.

Samdininkei moterei: „Personal Health“, parašyta W. Brady.

Mylintiems gerą skaitymą ir filozociją: „Doctors Versus Folks“, parašė Dr. Robert T. Morris.

Kurie mėgsta skystas kruopas per šiaudą gerti, t. y. meiliską literatūrą: „Essay on Love“, parašė R. W. Emerson.

Visas čia paminėtas knygas galite užsisakyti per vietinę knygų krautuvię (book store) bei pasižiūrę antraščių į „Public Library book directory“ patys užsiškaktyti. Tokios knygos tinka Kalėdų, Naujų Metų ir varduvijų „prezentui“. Tik knygos, kaip dovana, suteikia naudą, smagumą ir ilgą atmintį.

Tinkamesnės dovanos už mažus pinigus negali buti, kaip kad knyga visiems ir visados. Ta knyga neverta nieko, kuri neverta daug. Daugelis tyčiojas iš savo draugų pirkdami brangius „prezentus“, kuriems tinka miasiausia vieta, tik krautuvių. Nupirkite knyga „prezentui“ ir gaukite nuolatine padėką nuo draugų. Dr. F. S. Zurwell.

Atsišaukimas į Pažangiąją Visuomenę

LIETUVOS MOKYTOJŲ PROFESINĖ SAJUNGA. (Prisiūsta).

Kas yra L. M. P. Sąjunga? Atstaciūs Lietuvos valstybės, atsidarė plačiausia dirva žmonių kultūrinimui. Lietuvos mokytojų buvo pirmutinė organizacija, kuri politiką į šalį padėjus griebėsi liaudį sviesti. O Lietuvos liaudis, kaip žinote, buvo ir yra reikalinga kultūros, apšvietos, mokslo. Mokytojų, ypatingai kaimo mokytojų, geriausia suprasdama, ko mūsų liaudžiai pirmiausia trūksta, tuojaus ėmėsi už darbo. Mokytojai dirba kaime — su žmonėmis, žmonėse, už žmones ir del žmonių; jie pažįsta Lietuvos žmonių psichologiją — jie patys kilę iš tų pačių kaimiečių. Ir Mokytojų parodė didžiausių pasišventimų ir karžyngiausiu išstvermių.

Lietuvos pažangioji mokytojų darbuojasi itin sunkiose sąlygose. Algos mažos, darbo daug, o čia visoki atžagareiviai kalnus ant jų verčia. Pažangioji Lietuvos mokytojų, negalėdama pakęsti klerikalinių gizečių šunybių, susiburė į savą organizaciją. Užgimė Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjunga, apie kurią Amerikos pažangio-

ji visuomenė šiek tiek jau yra girdėjusi. Mums labai malonu konstatuoti kilnus faktas, kad šiai organizacijai priklauso milžiniška mokytojų dauguma. Reiškia, Lietuvos mokytojų yra viena su pažangiąja visuomene. Tiesa, yra keiolika klerikalinių pakalikų mokytojų tarpe, bet jiems nėra vietos šitoj organizacijoj: tie davatkų užtarytojai sukūrė savo draugiję, kuriai priklauso kunigai, kapelionai, minyškos ir keletas mokytojų Lietuvos Mokytojų Profesinė Sąjunga yra pažangiosios mokytojų organizacija; ne politinė, ne srovinė, bet grynai kultūrinė organizacija.

L. M. P. Sąjungos darbai. L. M. P. Sąjungoj darbuojasi visi pažangieji mokytojai. Sąjungos darbų, kilnių ir kultūrinų darbų, yra tiek daug nuveikta, kad čia galima tikrai dalį suminėti.

Sąjunga sukūrė augusiems įvairių mokyklų, mokyklėlių, kursų, jos nariai duoda žmoniems įvairių paskaitų bei pamokinimų. Sąjunga įsteigė ir steigia knygytus ir knygynėlius; jos nariai rašo vadovėlius mokykloms. O Sąjunga išleidižia: geriausi vadovėliai parašyti Sąjungos narių. Sąjungos nariai rašinėja Lietuvos pažangiuose laikraščiuose. Sąjunga leidžia savo mėnesinį žurnalą „Gyvenimas ir Mokykla“, kuriame telpa ytin gerų raštų žmonių mokslinimo klausimais. Šitame žurnale kiekvienas protaujās žmogus ras daug sveikų minčių. Sąjunga savo lėšomis užlaiko mokytojų koloniją — negalinčius dirbti senus mokytojus, kuriems suteikia atatinamą prieglaudą ir visokių progų pasilavinti. Sąjungos nariai kovojo ir kovoja už laisvą mokyklą — šitame darbe jie parodė milžiniškų išstvermių ir pasišventimų. Sąjungos nariai remia kiekvieną naudingą Lietuvos gyvenimui įstatymą ir kovoja su visais klerikalų partijos užmanymais. Žodžiu sakant, L. M. P. Sąjunga yra vienintelė Lietuvos didžiausia kultūros ir žmonių mokslinimo organizacija, kuri dirba naudingiausia mūsų tėvynei darba.

Reikia remti L. M. P. Sąjungą. Delto visi progresyviai žmonės privalo remti L. M. P. Sąjungą. Nes (1) Lietuva šiuolaiku labai reikalinga apšvietos, (2) juo jos liaudis tamsesnė, juo klerikalams geresnė dirva, (3) be apšvietos negali buti laisvės. Remdami L. M. P. Sąjungą, mes remiame mokslinimo-kultūrinimo darbą Lietuvoje; padedame savo broliams atsikratyti nuo juodojo internacionalo agentų (klerikalizmo); išmetame politiką iš bažnyčių ir apvalome mokyklą nuo klerikalizmo nuodų. Remti L. M. P. Sąjungą yra reikalas visų progresyvių srovių; reikalas ir priedermė kiekvieno progresyvio žmogaus, kuriam brangi Lietuvos žmonių laisvė ir gerovė.

Kaip remti? L. M. P. Sąjungą galima remti sekamais būdais: (1) Pastojant L. M. P. Sąjungos Rėmėjų nariu. Nariai rėmėjai gauna Sąjungos žurnalą „Gyvenimas ir Mokykla“ ir turi patariamą balsą Sąjungos reikaluose. Chicagoje susikūrė pirmoji L. M. P. Sąjungos rėmėjų kuopa, į kurią galima įstoti ir pavieniais nariais. Narių rėmėjų mokestis \$5 metams. Narių rėmėjų galima pastoti kiekvienu laiku susižiņojus su L. M. P. Sąjungos atstovu Amerikai.

(2) Užsiprenumeruojant Sąjungos žurnalą „Gyvenimas ir Mokykla“, metams \$3. (3) Aukaujant ir renkant aukas L. M. P. Sąjungai. Visas aukas reikia pasiųsti Sąjungos atstovui žemiau nurodytu adresu.

(4) Perkant L. M. P. Sąjungos išleistas knygas. Sąjungos atstovas Amerikai šiame reikalė kiekvienam patarnauja. Draugijos, kuopos, klubai. Gerbiami draugijū, kuopų bei klubų prezidentai, paagiituokite susirinkimuose už L. M. P. Sąjungą. Aiškinkite nariams Sąjungos darbus Lietuvoje; prisirašykite prie L. M. P. Sąjungos rėmėjų; raginkite narius prisirašyti arba užsiprenumeruoti Sąjungos žurnalą „Gyvenimas ir Mokykla“. Iš penkių narių galima sukurti L.

M. P. Sąjungos rėmėjų kuopą — pasidaruokite kur tik progos yra. Patarkite iš izdo paaukaui L. M. P. Sąjungai arba paskirti dalį pelno nuo draugijos rengiamų vakarų. Remdami Sąjungą, jūs remsite tikrai kultūrinį darbą Lietuvoje. Pinigus siųskite ir informacijų klauskite sekamu adresu: Dr. A. J. Karalius, 3303 So. Morgan str., Chicago, Ill. Dr. A. J. Karalius, M. P. Sąjungos atstovas Amerikos Suv. Valstijose.

LIETUVIAI AMERIKOJE

WILSON, PA.

Nors iš mūsų kolonijos žinių laikraščiuose nesimato, tačiau pas mus yra „veikiama“ labai daug „munšainologijos“ dirvoje. Tiek veikiama, kad net katilai braška.

Nebut dar taip pikta, jei paprasti žmonelės tokiais darbais užsiimtų, bet dabar didžiausiu mus miestelio „munšainistų“ vadu yra tulas P. K., kuris save laiko vadu „susipratusių darbininkų“ ir rengiasi naują pasaulį tvirti. Apart to, jisai yra net valdyboje dviejų vietos kuopų ir save skaito pažangum, apšviestu žmogumi ir daug žinančiu apie „kapitalistų šunybes“. Vienok tuo patim laiku nuodija protą savo pasekėjų ir išnaudoja juos kiek galėdamas, pardavinėdamas savo padirbtą „munšainą“.

Jau mėtai laiko atgal esu rašius apie jo darbus „Tėvynėje“, vienok jisai ir ligi šiol tą savo nešvarų darbą varė. Bet nesėkmingai vargšui išitiko nelaimė. Ta nelaboji „kapitalistų padaras“ policija atsilankė svečiuose ir užtikus atėmė katiliuką, išvaikė kostumierius ir dar pinigškai vargšą nubaudė. Dabar ar šis „bravarminkas“ apsisistos vargšus žmonelius nuodijęs, ar jisai vėl atgavins savo „biznį“? Vienok tenka manyti, kad tas biznis atgis, nes juo vadovaujami „susipratę darbininkai“, kurie buvo jo kostumieriais, jau dabar vaikščioja vargšai nuliudė, tarsi žemes pardavę. Nejaugi jų geraširdis vadas galės ramia širdimi žiūrėti į savo draugų tokį nuliudymą ir susikrimitimą? Pasistengs vėla surasti jiems palinksminančių skystimėlio. S. Remeikienė.

KULPMONT, PA.

„Spindulio“ choras 25 d. lapkričio turėjo parengs labai dailų vakarą. Programos buvo įvairus ir gana užimantis. Pirmausia choras sudainavo „Vaišiuo dieną“. Išėjo gana gerai. „Oi tu jieva jievuže“ duetą dainavo Juozas Aleksa su moterė. Dainavo neblogai. „Šių nacely“ solo S. Sungaila sudainavo tikrai artistišškai. „Motuše mano“ ir „Saulėle raudona“ — Aleksienė su savo keturiomis dukterimis kaip su mažomis mergaitėmis galima sakyti pusėtina gerai išėjo. „Vai tu mano mielas“ duetą J. Perkanskis ir E. Saveikiutė. Kadangi šis vaikas svetimtatis (vengras) tai kaippo nuo to kio ir reikalauti daugiau negalima. „Per girią girelę“ ir „Kardelė“ solo Elena Puškoriutė. Šis nors da mažą mergaitę, bet jau turi prisirišimą prie dailos ir laiku bėgant iš jos susilauksime pusėtinos dainininkės. „Seni seni duok tabokos“ kvartetą — Aleksietės. Dainavo kaip senos... „Esu ant šio svieto“ solo J. G. Perkanskis sudainavo gana puikiai, taip, kad net buvo išauktas antrą sykį atkartoti.

Įvairius muzikos dalykus išpildė šie: Kupstas ant saksafono, Valanis ant smulko, Pingo ant korneto, Geiro ant trubos bari-ton, Tambolas ant trubos altpiano. Beto buvo naudojamas ir pianas. Ant piano skambino

Valanis ir Geizo pasimainydami. Grojo kruvoje ir pasiskirstė. Visi muzikos šmotukai žavėte žavėjo publiką. Buvo sulošta vieno akto faršas „O. S. S.“ arba „šliubinė iškilmė“. Perstatymus Kulpmonto žmonės myli, nes laike dainų bei muzikos girdėjosi šnibždėjimas tarpe savęs, bet pradėjus lošti visi užsičiaupė ir su didžiausiu žingeidumu sekė kiekvieną aktorį pasijudinimą. Už tą tik pagirti verti.

Lošime dalyvavo. Ciceroną lošė J. D. Tauris. Kaip jis atliko tegul sprendžia tie, kas matė. Marės rolė lošė Aleksienė. Ji savo, kaippo moteries rolę sulošė gana atsakančiai. Stasės rolėje lošė E. Saveikiutė. Si mergaitė nors čia augus ir da jauna, bet lošime turi gabumų ir savo užduotį atliko taip gerai, kad geriau ir nereikia. Anufro rolėje lošė V. Samsonas. Jo komiška išvaizda ir nudavimai pilnai tiko toje vietoje. Otto — B. Gudelis. Kadangi šis vaikas da pirmą sykį ant estrados taip sakant ir neką apsipaziņes su teplo-riaus profesija, visgi lošė neblogai. Otmaro Senkenberg — S. Sungaila. Kadangi jo visai trumpa rolė, tai ką nors sakyti neapsimoka.

Beto dar buvo deklamacijų: Labai gražias eiles „Mano linksmybė“ pasakė Aleksietė ir O. Naleveikiutė — „Lietuva atgimsta“. Abidvi mergaitės labai nuosėkliai ir dailiai padeklamavo.

Abelnai, šis vakaras iš dvasiškojo atžvilgio nusisekė gana gerai tik deja žmonių nedaug buvo. Bet tie, ką buvo visi už ganėdinti ir girdėjosi šukaujant, kad minėtas choras vėl surengtų panašų vakarą. Vietinis.

PITTSTON, PA.

Nuo 1912 metų čionai egzistuoja „Lietuvių Knygynas“. Karės ir reakcijos laikais jam teko „laimė“ tapti apvogtu. Bet šiais metais, pasidarbavus ke-riems buvusios draugijos nariams, liko ir vėl atsteigtas. Tik gaila kad žmonės nelabai skaitlingai lankosi į skaityklą. Kad padaryti knygyną įdomesniu, šiomis dienomis nupirkta ir skaityklėj pastatyta moderniškas Player Pianas; kada atsilankiusiems nusibos sviestis beskaitant, bus galima skaitymas pertraukti ir pasižiūsyti visokių melodijų.

Grudžio 29 dieną, šių metų, Apšvietos Ratelio teatrališka grupė suvaidins scenoje „Jėšis nora da mažą mergaitę, bet jau turi prisirišimą prie dailos ir laiku bėgant iš jos susilauksime pusėtinos dainininkės. „Seni seni duok tabokos“ kvartetą — Aleksietės. Dainavo kaip senos... „Esu ant šio svieto“ solo J. G. Perkanskis sudainavo gana puikiai, taip, kad net buvo išauktas antrą sykį atkartoti.

Įvairius muzikos dalykus išpildė šie: Kupstas ant saksafono, Valanis ant smulko, Pingo ant korneto, Geiro ant trubos bari-ton, Tambolas ant trubos altpiano. Beto buvo naudojamas ir pianas. Ant piano skambino

Knygyno lankytojas.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli Aukšiniai, po\$1.50
Mažesni Aukšiniai 1.00
Paauksuoti50

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli aukšiniai po \$1.50, mažesni aukšiniai — po \$1.00; paauksuoti — po 50. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimui registruoto laiško.

SLA. kp. antspaudos-pečėtis

Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečėtis, išpaudžiamos į popierą \$5.00
Persiuntimo lėšas apmoka pačios kuopos.

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams —po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo aparais su raktu ir 50 lakštų parsiduoda tikrai už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokestimis pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirupinti ingyti viršui pabriežtus kuopoms butinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

ZMONIU SVEIKATA

UŽSILAIKYK SVEIKU ŠALTAM ORE.

Kasmet, taip reguliariškai kaip metų sezonų permaina priverčia žmones uždaryti jų langus, ligos, kaip tai, paprastas šaltis, gerklės uždegimas, liežuvelio uždegimas ir plaučių uždegimas, pradeda žymiai išsiplėtoti.

Priežastis to gana aiški. Su langais atidarytais, gauname cirkuliaciją šviežio oro turint užtektinai drėgnumo. Bet kuomet langai uždaryti, jeigu nesirūpinsi kambarius tinkamai išvėdinti, oras tuoj pasidaro blogas ir netinkamas kvėpuoti. Apart to, su dabartiniais namų apšildymo būdais oras tuoj pasidaro sausesnis, negu Saharos pusėjų oras. Tas sausas oras atima drėgnumą iš nosies ir gerklės ir taip uždega jų paviršių, jog negali atsispirti ligų užkrėtimams, kurie įkvėpuojami arba įeina per burną. Šaltame ore žmonės greičiau eina į šiltas, nevedintas, prigrustas vietas, teatrus ir gatvekarus, kur pilna visokių užkrečiamų ligų.

Kad panaikinti šias šalto oro ligas, mes turime prieiti prie vasarinių aplinkybių kiek tai yra galima. Pirmiausiai, išvėdinti namus reguliariškai ir sistematiškai. Vieną langą turime atidaryti kelis colius nuo apačios įleisti šviežią orą ir kitą atidaryti kelis colius nuo viršaus, išleisti blogą orą, nes tai geriausias būdas užlaikyti šviežią orą kambaryje. Jeigu kambariai toki, jog negalima to padaryti be oro traukimo, bandyk atidaryti kelis langus arba duris kelioms minutėms du sykį dieną. Miegok su kambario plačiai atidarytu langų ir gerai išvėdink savo kambarį ryte.

Gali būti, kad dabartinių namų didžiausia klaida yra stoka aprūpinimų pristatyti drėgnumo ore kuomet vartojame nuduotą šilumą. Su senovišku angliniu pečiu buvo galima laikyti puodą van denio garuojant. Šiandien su garo ir karšto vandens apšildymu ir net su karšto oro pečiu (furnace), yra daug sunkiau. Bet drėgnumas ore būtina reikalingas, jeigu norime panaikinti sausa, uždegtą gerklę. Atsiminkite, jog drėgnas oras 68 laipsnių yra šiltesnis negu sausas oras iš 72 laipsnių, tokiu būdu drėgnas oras name netik pagerins sveikatą bet ir sumažins anglių išlaidas. Nepamiršk pasimiklinti šviežiame ore kasdien idant pasiliktum sveiku šaltam ore.

Šaltas vanduo ant krutinės ir gerklės kas vakaras ir kas rytas su geru triniu ir miklinimu pagelbėjo daug žmonių atlaikyti greitą temperatūros permainą. Dar geresnis būdas yra priprasti maudytis šaltame vandenyje ir po pasimaudymo išsitrinti ir pasimiklinti.

Apart užsilaikymo savęs gerame fiziškame padėjime ir gerai derinant gyvenimo aplinkybes, turime apsisaugoti nuo tų, kurie kosta arba čiaudi turėdami šaltį arba kitas ligas. Paprastas šaltis yra užkrečiama liga ir kartais pavirsta į plaučių uždegimą. Čiaudėjimas arba kosėjimas, nepriedengtas su skepetaitė, užkrės orą daug pėdų atstume nuo sergančio. Daug sykių šaltį pagausi kuomet pirštą dedi į burną.

Užsilaikyk sveiku šaltam ore, kvėpuojant šviežią, drėgną orą, kuomet miegi arba pabudęs. Užtektinai miklinkis ir pasisaugok kiek galima įkvėpti į burną ir nosį kitų iškvėpuoto oro.

PLAUČIŲ UŽDEGIMAS.

Staiga susirgus kada jaučiasi šaltis arba tuoj karštis uždega, burna parausta, kvėpuoti sunku, krutinė skausmas, tai jau tikras ženklas kad plaučių uždegimu sergi. Kadangi yra labai pavojinga liga, tai tuoj turi ieškoti gydytojo pagalbos. Plaučių uždegimu sergantys pradeda daug seilioti tesančiom ir raudonomis seilėmis (maišytoms su kraujais). Labai sunku kvėpuoti ir jeigu negali gulėti ramiai, tad partartina paduškoms apkamšius pavelyti ligoniui sėdėti. Kartais klajoja, tad reikia prižiūrėti kad nelaimė neatsitiktų.

Karštis paprastai mainosi, gal ir didinasi iki 7 ar 9 dienai (vadinama krizių) ir jeigu ligonis pergali šį krizį pavojaus jau nėra ir tuoj matosi grįžimas sveikaton.

Žmogui susirgusiam plaučių uždegimu reikia tuoj gulti ramiam vėdingam kambaryje, kur nesiranda jokių nereikalingų uždangalų, kuriuose ligos gemalai galėtų už-

silaikyti ir šauktis gydytojo pagalbos. Seilės ir tt. turi būti po uždangalų laikomos ir tuoj sudeginamos.

Kadangi ši liga taip pavojinga ir limpanti, ligonio prižiūrėtojas privalo bebūnant kambarin devėti aprėdala kuri galėtų lengvai nusimesti išeinant iš to kambario prie šeimynos ir būtina nusiplauti rankas. Indai ir kiti dalykai ligoniui privalo būti atskiri ir plaujami atskirai.

APSISAUGOJIMAS NUO ŠALTIO.

Atsiminkime kad paprastai šaltis yra užkrečiama. Gemalai šalčio gan veiklus ir gavę progą greit platinasi, bet daugelyje atsitikimų šie gemalai butų per niek, jeigu tik išanksto jusų užsilaikymas butų geriaus prižiūromas. Štai priežastys, delei kurių tankiausiai prikimba prie mūsų šaltis ir kitos ligos:

1. Nosyje ar gerklėje užsisenėjusios ligos.
2. Nusilpnėjimas paprastai nuo ligų, girtuokliavimo, persidirbimo, prasto maisto ir nedamiojimo.
3. Umus persidirbimas, sušlapimas, ypatingai kojų ir perlenivas apsirėdymas.
4. Vidurių užleidimas ir užkietėjimas.
5. Prastas vėdinimas kambarių ar net ir per didelis užsisedėjimas nevedintuose kambariuose.

Turint kokį nors užsisenėjusį nesmagumą privalome tuoj kreiptis prie gydytojo. Saugokimės patarimų pusgydytojų ar tokių, kurie save persistato gydytojais.

Laikykimės nuosaikumo kaslink valgio, poilsio ir miego ir kiek galint praleiskime laiką tyram ore.

Vėdinkime kambarius ir darbiutes nuolatos.

Kiek galint užlaikykime kojas sausai ir šiltai.

VAIKŠČIOJIMAS.

Skaitlius mirimo žmonių virš 40 metų vis auga, nepaisant šiandienų sanitariškų aplinkybių ir didesnės apsaugos prieš užkrečiamas ligas. Gyvenimo pailginimas viršaus 40 metų yra mažesnis, negu buvo 50 metų atgal. Muskulai, kraujagyslės ir kiti kuno sąnariai, kaip pasekmės per daug sėdėjimo ar neveiklumo, pasidaro silpni. Ir lengva širdies arba inkstų ligoms užpulti kūną.

Miklinkis — ir kasdien miklinkis! Geriausias miklinimas yra vaikščioti. Vaikščiok kasdien į darbą, vaikščiok namon iš darbo, vaikščiok į klubą ir tt.

Apsodink darželį, pats jį užlaikyk, pats apsodink. Net dvi valandas kasdien praleisk šviežiame ore. Sunkus darbas negeriausias. Nebandyk būti „dručiuolis“. Kuogeriausi atletai jauni miršta.

F. L. I. S.

Californijos miestas Riverside įsteigė ofisą gaudyti muses, kad padarius miestą visai be musų. Musėms spąstai dedami įvairiose gatvelėse ir šiaip jau naikinamos visu stropumu tokios vietos, kame musės mėgsta nutupti. Tai vienas protingiausių sumanymų apsisaugoti nuo tulų pavojingų ligų. Ką Tamsta darai šiame svarbiame dalyke?

800,000,000 darbo dienų prarandama kasmet delei prastos sveikatos. Tas padaro piniginių nuostolį ant trijų bilionų dolerių. Praeitais 50 metų buvo tobulinama mašinerija padidiniui produkcijos, dabar tobulinkime igieną padidiniui sveikatos.

Geriausiai padarytos danturos (plates) turi kramtymo spēkos apie 40 nuoš. natūralių dantų. Kvaile butų mainyti savo dantys ant dirbtinių dantų.

Juo mažiau dantų, tuo mažiau amžiaus metų.

Veiklus žmonės neturi laiko skausmams. „Gydytojas“ mokina kaip išvengti skausmų.

Iš visų dalykų, kurie vargina žmoniją, apleisti dantys yra prasčiausia.

Bedantis žmogus pavydi tiems, kurie gali gerai kąsti.

Iš mažų dantų atsiranda didelės ligos.

JOHN S. LOPATTO

Attorney and Counselor-at-Law
SLA. Advokatas-Patarėjas,
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
WILKES BARRE, PA.
Telephone 4256 Market

GEORGE MATULEWICH

ATTORNEY-AT-LAW
National State Bank Building,
810 BROAD STREET,
Newark, N. J. Room 810

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRAŠTIS, LEIDŽIA A.L.T.S.

„Sandara“ talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. „Sandaroje“ telpa daugiausiai visokių apsakų, eilių, juokų ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. „Sandara“ bendrabiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos lietuviai literatai rašėjai. „Sandara“ išleidžia didelį Kalendorių 1923 metams, kuriame telpa gyvas šaltinis visokių žinių bei informacijų. Kaina 25c. „Sandara“ kainuoja: Amerikoje \$2.50 metams, \$1.25 pusei metų. Lietuvoje: \$3.00 metams, \$1.50 pusei metų. Vieną numerį pažiūrėjimui siunčiame dovanai.

S A N D A R A,

327 E Street, Boston 27, Mass.

SIUSKITE LIETUVON KNYGU

Lietuvos žmonės ir Lietuvos jaunimas nusiskundžia, kad neturi knygų. Mes jų turime daugiau, negu suvartojame, tad siuskite jas LIETUVON!

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE pataria savo nariams, kad jie siųstų nors po vieną mūsų knygų savo draugams ir giminėms Lietuvoje. Pasiųsti galima paštu. Partartina siųsti šiuo laiku sekančias knygas:

AIŠOPO PASAKAS, — didelė knyga, su daugybe paveikslų, 364 puslapiai, kaina \$1.25

AMERIKA, — ypatingai reikalinga tiems, kas nori iš Lietuvos Amerikon atkelti, 288 pusl., kaina \$1.00

ŽMOGAUS PAREIGOS, — svarbi knyga auklėjimui tėvynės meilės ir tikrojo patriotizmo, 245 pusl., kaina \$1.00

Kas imis visas tris knygas, GAUS VISAS TRIS UŽ \$3.00. Užsakymus su pinigais siuskite Centru į šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AM., 307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai iševijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsaksysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„TEVYNĖS“ ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

AIŠOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popierios apdaruose tik \$1.25

„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt.	1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai ..	20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos Pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	
Karės Metu pusl. 102	35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	20c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69	20c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą—pusl. 63	10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais	2.00
Susiprato — 64 pusl.	20c.
Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų	50c.
Pavoktas Kudikis — Tragedija trijuose aktuose	40c.
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	25c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364	\$1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258	1.00
Paskaitos iš Bijologijos ir Bakterijologijos —pusl. 172	50c.
Svetimaj Padangėj Pasaulio Verpetuose	
Eilės, Dainos ir Prietikiai — pusl. 200.	
Parašė A. J. Jokubaitis	2.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245	1.00

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

AMERIKIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS KAUNE.

Tąsa nuo 1 pusl.)

kas jų tuos lakštus išpirktų neturi teisės (tik klausykite!). Jis nurodinėjo, kad nereikia jokios rezolucijos, kad viskas tvarkoje ir tt. Karsokas („Rubo“ b-vės vedėjas) nurodinėjo, kad taip gerai nėra, kaip Romanas ir Kaupas sakė. Jis toliau nupiešė, kaip valdžia turi atsivėlgti į šį reikalavimą iš moralio atžvilgio ir padėti pastangų, kad šie lakštai vaikšiotų apyvaroje, o to užtektų, kad žmonės su pasitikėjimu į šią paskolą žiūrėtų, už pusdykę neparduotų spekuliantams tų lakštų ir kitą paskolą keliant turėtų geresnių pasekmių. Jei taip elgtis kaip Romanas ir Kaupas sako, tai reikiama platyti tą mintį, kad valdžia bankrutuoja, o tuomet su nauja paskola nesirodyk. K. Norkus ir eilė kitų šį klausimą dar giliau gvildena. Pagalios paduota Strimaicio rezolucija gauna 22 balsus už ir 19 prieš. Krikš. dem. tarpe kyla triukšmas (ypač Beck ir Roman pasižymi), reikalavimas dar perbalsuoti, nauji pasiūlymai. Pagalios nurimta, kuomet rezolucija atiduodama redakciniai komisijai.

Pilietybės klausimas buvo gana plačiai gvildenamas. Kalbėjo eilė žmonių. Nutarta pilietybės klausimą pavesti komisijai iširti ir paskelbti amerikiečių žiniai. Jeigu reikalas bus, tai komisijai pavedama neti Seimą kreiptis ir tenai gauti tikrą užtikrinimą, kad amerikiečiams lietuvių kilmės nereikės laukti 10 metų Lietuvoje, kad taps Lietuvos piliečiais. Buvo kalbėta apie žemės ir kitos nuosavybės įgijimą Amerikos lietuviams ir šiuo klausimu pavesta komisijai pasirūpinti sužinoti valdžioje, kaip dalykai yra.

Pagalios J. Strimaicio referuoja apie amerikiečių draugijos įsteigimą. Po jo kalba Karsokas, kuris nurodo, kad tokia d-j-a rūpinutis tik ekonominiams amerikiečių reikalais. Jo mintimi reikėtų įsteigti amerikiečių reikalams departamentą prie užsienio reikalų Ministerijos. Pagalios priimtas J. Strimaicio pasiūlymas įsteigti amerikiečių įstaigą, kuriai projektą išdibti pavesta šiame suvažiavime išrinktajai komisijai. Visus šiuos amerikiečių reikalus, o taip pat ir kitus pavesta atlikti komisijai, kuri susideda iš: Dr. B. K. Venciaus, J. Strimaicio, A. Ivaškevičiaus, Ambraziūno ir A. Petraičio.

Nutarta kitą suvažiavimą sušaukti už dviejų mėnesių. Tokis buvo suvažiavimas amerikiečių Lietuvoje ir toki to suvažiavimo nutarimai. Koki bus rezultatai komisijos darbo — išgirsite vėliau.

vienas iš pirmųjų šios draugijos įkūrėjų, P. Mikolainis ir „Tėvynės“ red. S. E. Vitaitis. Abu kalbėtojai aiškino mokslo ir apšvietos reikalingumą ir nupiešė atliktus šios draugijos darbus. Mat prakalbos buvo rengiamos tikslu paminėti 25 metų sukaktuves nuo šios draugijos įsikurimo, todėl ir buvo padaryta peržvalga ir Kaupas sakė. Jis toliau nupiešė, kaip valdžia turi atsivėlgti į šį reikalavimą iš moralio atžvilgio ir padėti pastangų, kad šie lakštai vaikšiotų apyvaroje, o to užtektų, kad žmonės su pasitikėjimu į šią paskolą žiūrėtų, už pusdykę neparduotų spekuliantams tų lakštų ir kitą paskolą keliant turėtų geresnių pasekmių. Jei taip elgtis kaip Romanas ir Kaupas sako, tai reikiama platyti tą mintį, kad valdžia bankrutuoja, o tuomet su nauja paskola nesirodyk. K. Norkus ir eilė kitų šį klausimą dar giliau gvildena. Pagalios paduota Strimaicio rezolucija gauna 22 balsus už ir 19 prieš. Krikš. dem. tarpe kyla triukšmas (ypač Beck ir Roman pasižymi), reikalavimas dar perbalsuoti, nauji pasiūlymai. Pagalios nurimta, kuomet rezolucija atiduodama redakciniai komisijai.

Nors publikos buvo susirinkę visai maža, nes ir C. Brooklyno lietuvius apsilėdimo apatija valdo, tačiau po prakalbų prisirašė priekuopas keletas naujų narių. Mat kiekvienos prakalbos, kad ir neskaitytos, visgi savo vertę turi ir padaro draugijai naudą. Reikėtų to neužmiršti šios kuopos darbuotojams.

Kuopos narys.

Išvažiavo Francijos „Tigras“. Apvažinėjęs didesnius Amerikos miestus Francijos misionierius Georges Clemenceau pereitą savaitę pasakė paskutinę savo atsiveikimo prakalbą New Yorke ir išvažiavo atgal į Franciją. Jisai džiaugiasi, kad jo misija pavykusi, nes esą Amerikos visuomenę pasėta užuojautos „nelaimingai“ Francijai ir prisidėta prie Amerikos valdžios nusistatymo pakeitimo jos santykiuose su Europa. Tačiau kiek tas p. Clemenceau džiaugsmas atitinka tikrelybei, tai kitas klausimas.

Svečias iš Lietuvos. Sulig „Vienybės“ pranešimo gruod. 9 d. atvyko Amerikon Lietuvos socialdemokratų atstovas, p. K. Bielinis, kuris ketina prabuti Amerikoje keletą mėnesių ir pasakyti visą eilę prakalbų. Kadangi p. K. Bielinis buvo St. Seimo nariu, tad nėra abejonės, kad jisai turi ką pasakyti apie Lietuvos padėtį. Sakoma, jo pasitikti buvo nuvykę priplaukon jo vienmičiai niujorkiečiai, bet jisai jau buvo kiek pirmians išvažiavęs į Chicago.

Atvyksta Naujų Svečių iš Lietuvos. Pereitą savaitę gauta radiograma nuo p. V. K. Račkausko iš Kauno, kuria pranešama, kad jisai išvyksta iš Lietuvos atgal Amerikon gruod. 27 d. Kartu su juo atvyksta Amerikon ponios Šleževičienė ir Vencienė Lietuvos Našlaičių Globos Komiteto reikalais.

Kuro Stokos Krizis Didėja. Nežiurint visų kuro administratoriaus pastangų New Yorke kuro stokos krizis didėja su kiekviena diena. Pereitą savaitę 1,400 šeimynų padavė skundus į teismą ant namų savininkų už nepasildymą namų. Vienok anglių gauti šiuo tarpu yra didelė sunkenybė, ypač kietųjų anglių gauti visiškai ne galima. Net liepos mėnesyje paduoti užsakymai dar li gi šiol neišpildyti. Dauge liui šeimynų šios Kalėdos bus šaltos ir nemalonus.

Grižęs. VIETINĖS ŽINIOS TMD. 44 kp. Prakalbos. Gruodžio 16 d. vakare, P. L. Aleksiejaus salėje, C. Brooklyne, įvyko TMD. 44 kp. prakalbos. Kalbėjo — nas TMD. darbuotojas —

Kodel Jūsų Kūdikių Pirmutiniai Metai Yra Svarbiausi Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK) Užtaigi, kad jis tais metais greičiausia auga ir tas augimas turi būti nuolatinis ir sveikas. Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio, arba jeigu jūsų pienas netinka jam, vartokite Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK) Stiprumą teikiantis maistas, kuris turi savyje visas reikalingas kūno subudavimo medegas ir priduoja sveikatą ir stiprumą. Iškirkite šį pagarsinimą, ir pasiūskite jį The Borden Co., New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip jį vartoti lietuvių kalboj visai veltui, taiggi ir puikią kūdikių knyga.

STEBUKLINGAS KALENDORIŠKAS LAIKRODĖLIS Kuris parodo valandas, minutes, dienas, savaites, kuris mėnesis, mėnesio dieną ir permainas. Tai yra kas stebėtino ir toks laikrodėlis turėtų būti didelis parankumas visam amžiui. Lukštai to laikrodėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas geriausio plieno ir nikelio, laika laiko gerai ir gvarantuotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato, tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimerkus \$15.00, o mes parduodame fabriko kaina už \$8.95 ir priedu duodam, kuris perka laikrodėli, mašinėle druknot laiskus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Turi visas raides, numerius ir ženklus ir ant jos kožas gali druknot, kaip ant brangių mašinų. Ji parsiduoda po \$5.00 ir brangiau, o pas mus gauna D Y K A I, kas perka laikrodėli. Užtikrinam kiekvienam užgandėtinam arba gražinam pinigų. Prisiusk 25c. rankpinių, o kitus užmokėsi kada viska atneš į namus. Adresas: PRACTICAL SALES COMPANY, 1219 NORTH IRVING AVE., Dep. 304, CHICAGO, ILL.

Ruffles yra mirtina prieš pleiskaną. Tik kelis kartus panaudojus jus iš galvos visiskai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles. Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisiunčiame tiesiai iš laboratorijos. F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y. 104-114 So. 4th St.

SILVER CREEK STATE BANK New Philadelphia, Pa. MODERNIŠKAS BANKAS SCHUYLKILL PAVIETE. 2% mokama ant čekių sąskaitos. 3% mokama ant taupumo sąskaitos. 3 1/2% mokama ant metinių depozitų. Saugos dėžutės už \$1.00 arba \$1.50 per metus laiko. Pinigai siunčiami į visas dalis svieto. \$1.00 atidaro sąskaitą — pradėkite šiandien. CHAS. W. BANKES, M. D., President— CHAS. W. EBERLE, Cashier.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai NAUJIENOS 1739 S. Halsted St. Chicago Ill.

BALTIC STATES BANK PIRMUTINIS IR VIENINTĖLIS LIETUVIŲ VALSTIJINIS BANKAS RYTUOSE. Kapitalas ir perviršis — \$270,000.00. Turtas jau siekia — \$1,125,000.00. Priima Depozitus ir moka 4% Depozitus galima siųsti per pasta. SIUNČIA LIETUVON ir j kitas pasaulio dalis pinigų tu kraštų pinigais, arba AMERIKOS DOLERIAIS. Išmoka greičiausiai ir teisingiausiai. Ligi d liepos 1922 m. arti 20,000 žmonių kreipėsi į mus pinigų siuntimo reikalais. TAS PARODO, KAD ŽMONES PASITIKI BALTIC STATES BANKU. Pasitikėjimą mes išdirbome teisingumu, sąžiningumu ir draugiškumu. PARDUODA LAIVAKORTES I LIETUVA ir iš Lietuvos ant visu laivų linijų ir konstruojamaisi prižiūri, kad keleiviai turėtų smagų ir gerą kelionę. BANKAS ATDARAS kasdien nuo 9 val ryte ligi 5 val vakare, subatomis — ligi 7 val vakare. TELEFONAS: WATKINS — 2142. Visai reikalais rašdami adresuokite šitaip: BALTIC STATES BANK, 294 Eighth Ave., New York, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK „AMERIKOS LIETUVI“ Amerikos Lietuvis, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio begyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį. Reikalaujam agentų užrašinėti Amerikos Lietuvi, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras. Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip: „AMERIKOS LIETUVIS“ 15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

LAIVAKORTES I Lietuvą ir iš Lietuvos. PINIGAI I Lietuvą ir visur. APDRAUDŽIU (Inšurinu) visokius daiktus. PASPORTAI ir kitoki dokumentai. Dykai duodu patarimus. Adresuokite: A. S. TREČIOKAS, 195 Adams Street, Newark, N. J. Tel.: Market 4867.

PINIGUS siunčiame Lietuvon pigiai greitai ir saugiai! Partraukiame gimines iš Lietuvos LAIVAKORTES parduodame ant visu linijų viską kelionei parupiname LITHUANIAN TRAVEL BUREAU (International) 136 East 42nd Street, New York, N. Y. Travel Bureau

UNITED-AMERICAN-LINES JOINT-SERVICE WITH HAMBURG-AMERICAN-LINE. NEW YORK - HAMBURG DIRECT. Trumpas susisiekimas su visom dalim Centralės Europos. Savaitiniai išplaukimai kas ketvergas nuo pier 86. North River, 46 St., New York, 12 val. diena. Kąjutos su 2, 4 ir 6 lovom ant visu laivų. Dideli valgyimo kambariai, salonai ir pasivaikščiavimo dėniai skiriamai 3 kliausiai. Ant laivų „Hansa“, „Bayern“, „Wuerttemberg“ ir „Mount Clay“ yra speciališku kaitu. Pradedant kovo mėn., 1923 m., du-trių šriubų laivai, Resolute ir Reliance plauks kas antras utarnikas su 1-mos, 2-ros ir 3-čios kliaisos pasażieriais. Užsakymui vietos kreipkitės prie mūsų agentu arba UNITED AMERICAN LINES 39 Broadway, New York, N. Y.

\$2,250.00 I 4 MĖNESIUS! Vienybės Bendrovė reikalauja agentų užrašinėti du-kart savaitinį laikraštį „Vienybė“ naujiems prenumeratoriams. Valjus prasideda lapkričio 15, 1922, baigiasi kovo 15, 1923. Visiems agentams, kurie užrašys virš 10 naujų skaitytojų, bus duodama 50 nuošimtis. Taipgi agentas užrašes per 4 mėnesius tukstantį skaitytojų galės pelyti \$2,250.00. Kad palengvintus agentams, Bendrovė skyrta naujiems skaitytojams dovanas: gražių sieninį kalendorių ir knygy vertės \$1.00. Norintieji apsiimti tą darbą, atsišaukite pirm lapkričio 15, 1922 metu i VIENYBĖ, (Circulation Dept.) 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

- SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI
- PILDOMOJI TARYBA: Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa. Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 177 Slocum St., Edwardsville, Pa. Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York City. Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa. Iždo Glob. — J. M. Danielius, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Iždo Glob. — K. Varašius, c/o All Nations Deposit Bank, Pittsburgh, Pa. Dr.-Kvot. — Dr. F. Matulaitis, 8709 Jos. Campan Ave., Detroit, Mich.
- KONTROLES KOMISIJA: B. Saloveičikas, 174 E. Main St., New Britain, Conn. J. Stankevičius, 300 Hazle Ave., Wilkes Barre, Pa. A. M. Auganas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- APSVIETOS KOMISIJA: V. K. Račkauskas, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y. Dr. J. J. Kaškiaučius, 341 Walnut St., Newark, N. J. T. Dundulis, 2341 Charleston St., Chicago, Ill.
- ISTATŲ KOMISIJA: K. Gugis, 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill. K. Jurgelionis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Z. Puišiuotė, 253 Broadway, So. Boston, Mass.
- FINANSŲ KOMISIJA: A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa. M. W. Bush, 294 — 8-th Ave., New York, N. Y. A. Ivaškevičius, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
- SVEIKATOS KOMISIJA: Dr. I. Bronušas, 615 Columbia Ave., Baltimore, Md. Dr. J. Jonikaitis, 3732 Michigan Ave., Detroit, Mich. Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
- PRIEGLAUDOS NAMO KOMISIJA: J. Bulota, 1816 So. 13-th St., Springfield, Ill. J. K. Maziukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa. L. Savickas, 430 Leggett St., Scranton, Pa.
- LABDARYBĖS KOMISIJA: P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. P. Petraitiene, 3237 Auburn Ave., Chicago, Ill. E. Mačinskienė, 3126 Lowe Ave., Chicago, Ill.
- SUSIVIENIJIMO STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISIJA: J. Katkauskas, 7711 Lockyear Ave., Cleveland, Ohio. A. Apanaitis, 207 Moore St., Westville, Ill. K. Skužinskas, 216 So. 17-th St., Herrin, Ill.